

Výskyt a prevence užívání marihuany u studentů středních škol ve městě Hodonín

Ivona Hépalová

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ivona Hépalová**
Osobní číslo: **H09662**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Výskyt a prevence užívání marihuany u studentů středních škol ve městě Hodonín**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti výskytu a prevence užívání marihuany.
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativního výzkumu.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DUPAL, Libor. Kniha o marihuane. Praha: Matá, 1996. ISBN 80-86013-10-3.

HAJNÝ, M. O rodičích, dětech a drogách. Grada Publishing, 2001. ISBN 80-247-0135-9.

NEŠPOR, K., CSÉMY, L. a H. PERNICOVÁ. Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách: příručka pro pedagogy. Praha: Sportpropag, 1996.

RICHTER, J. a M. GALLÁ. Jak ve škole vytvořit zdravější prostředí: příručka o efektivní školní protidrogové prevenci. Praha: Úřad vlády České republiky, 2005. ISBN 80-86734-38-2.

VODIČKOVÁ, M. Nebezpečí zvané droga. Brno: Centrum primární protidrogové prevence při Odboru sociální péče Magistrátu města Brna, 1997.

ZIMMEROVÁ, L. a P. J. MORGAN. Marihuana Mýty a fakta. Praha: Volvox Globator, 2003. ISBN 80-7207-463-6.

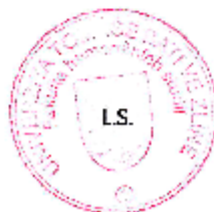
Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Renata Polepilová**
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce: **30. listopadu 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **3. května 2013**

Ve Zlíně dne 19. února 2013

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanku

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby⁽¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3⁽²⁾;
- podle § 60⁽³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60⁽³⁾ odst. 2 a 3 mohu uží své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 2.5.2013

Arnošt Křiváček

(1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejněním závěrečných prací;

(2) Vysoká škola nepřijímá žádné smlouvy uzavírané s držitelé bakalářské a rigorózní práce, a jejíží podobě obhajoba. Vzájemnou smlouvu o uzavření obhajoby uzavírá student s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně. Zároveň zveřejněním stanoví vlastní pravidla odevzdání prací.

(2) *Občianski, študentský, športový a iný občiansky zväzok alebo občianske združenie, ktoré má právny subjekt, musí byť založený pred vznikom štátu Slovenskej republiky alebo pred vznikom štátu Českej republiky a musí byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia, alebo v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia v štáte, v ktorom vznikol.*

(3) *Právny subjekt, ktorý vznikol po vzniku štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia.*

(4) *Právny subjekt, ktorý vznikol po vzniku štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia.*

(5) *Do právneho subjektu štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, ak je to štát, ktorý vznikol pred vznikom štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť zahrnutý právny subjekt štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, ak je to štát, ktorý vznikol pred vznikom štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky.*

(6) *Právny subjekt, ktorý vznikol po vzniku štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia.*

(7) *Právny subjekt, ktorý vznikol po vzniku štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia.*

(8) *Právny subjekt, ktorý vznikol po vzniku štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia.*

(9) *Právny subjekt, ktorý vznikol po vzniku štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia.*

(10) *Právny subjekt, ktorý vznikol po vzniku štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia.*

(11) *Právny subjekt, ktorý vznikol po vzniku štátu Slovenskej republiky alebo štátu Českej republiky, môže byť založený v súlade s ústavnými zákonmi, ktoré boli v platnosti v čase jeho založenia.*

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá užíváním a prevencí marihuany u studentů středních škol. Teoretická část se zabývá obecnou charakteristikou marihuany a způsobem užívání marihuany. Dále jsou zde definovány účinné složky, které marihuana obsahuje a definuje její historii od počátků až po současnost. Je zde **uvedena prevence** užívání marihuany a její druhy. Praktická část, která obsahuje kvantitativní výzkum, se zaměřuje na průběh výzkumu, jeho zpracování a vyhodnocování. Výzkum se zabývá výskytem užívání marihuany a její prevencí u studentů na středních školách ve městě Hodonín.

Klíčová slova: marihuana, užívání marihuany, prevence

ABSTRACT

The Bachelor Thesis is about using marijuana and prevention among secondary school students. The theoretical part deals with the general characteristics of marijuana botany and the manner of usage of marijuana. There are also defined active ingredients marijuana may contain and defines its history from the beginnings to the present. There is **mentioned prevention** of marijuana use and its types. The practical part containing the quantitative research focuses on the process of research, the analyzing and the evaluation. The research concern the occurrence of marijuana use and its prevention among students at the secondary schools in the town of Hodonín.

Keywords: marijuana, use of marijuana, prevention

Ráda bych poděkovala Mgr. Renatě Polepilové za odborné vedení práce, cenné rady, ochotu a trpělivost, kterou mi věnovala. Děkuji rodině a blízkým, která mě při psaní mé práce vyšli vstříc.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 POJEM MARIHUANA	11
1.1 HISTORIE PĚSTOVÁNÍ MARIHUANY	12
1.2 LÉKAŘSKÁ VYUŽITÍ	12
1.3 DRUHY MARIHUANY.....	13
1.4 SLOŽENÍ MARIHUANY	14
1.5 ZPŮSOB UŽÍVÁNÍ A ÚČINKY MARIHUANY	14
1.6 PĚSTOVÁNÍ MARIHUANY.....	16
1.7 STATISTIKY UŽÍVÁNÍ MARIHUANY	17
2 ZÁVISLOST A PREVENCE	20
2.1 CO JE TO ZÁVISLOST?	20
2.2 ZNAKY ZÁVISLOSTI.....	20
2.3 NÁVYKOVÉ PROBLÉMY U DĚTÍ A DOSPÍVAJÍCÍCH	20
2.4 PREVENCE V RODINĚ	21
2.5 SYSTÉM PÉČE V ČR.....	22
3 DĚTI, DOSPÍVAJÍCÍ A VZTAH K DROGÁM	23
ORGANIZACE V HODONÍNĚ A OKOLÍ.....	24
II PRAKTICKÁ ČÁST	25
4 VÝZKUMNÝ PROBLÉM	26
4.1 VÝZKUMNÝ PROBLÉM	26
4.2 CÍL VÝZKUM.....	26
4.3 VÝZKUMNÁ TECHNIKA	26
4.4 CHARAKTERISTIKA DOTAZNÍKU.....	27
4.5 POPIS VÝZKUMU	27
4.6 REALIZACE.....	27
4.7 ANALÝZA A HODNOCENÍ DOTAZNÍKU	33
ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
SEZNAM TABULEK	60
SEZNAM GRAFŮ	62
SEZNAM OBRÁZKŮ	63
SEZNAM PŘÍLOH	64

ÚVOD

Bakalářská práce je zaměřena na nejčastější a nejznámější drogu v dnešní době, a to je **MARIHUANA**. Marihuanu zná snad každý člověk, natož středoškolský student. Proto jsem bakalářskou práci nazvala „Výskyt a prevence užívání marihuany“. Hlavním důvodem výběru tohoto tématu je, že v dnešní době je to velice rozšířené a společensky diskutované téma. Přibyly skupiny středoškolských lidí, kteří se stávají závislími na marihuaně a u nichž se stále snižuje věk, kdy poprvé zkusili marihuanu. Dalším důvodem zvolení tohoto tématu je to, že se i v mém okolí častěji vyskytují osoby, které experimentují s touto drogou. O to víc mě to přimělo psát toto téma, když to jsou rodinní příslušníci. Cílem bakalářské práce je zjistit jaké jsou zkušenosti, prevence středoškolské mládeže na užívání marihuany. Můj osobní postoj k marihuaně je negativní. Jsou dva postoje k marihuaně, marihuana jako droga a oproti tomu stojí marihuana jako lék. Moje bakalářská práce se zabývá marihuanou jako drogou.

Teoretická část se zaměřuje na pojem marihuana a vše kolem ní. Zabývá se prevencí na středních školách ve městě Hodonín. Dále na ni navazuje praktická část, která uvádí reálná fakta o ne/užívání marihuany u středoškolské mládeže ve městě Hodonín.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POJEM MARIHUANA

Marihuana jsou vysušené květy, semena a listy z indického konopí. Její další hovorové názvy jsou například špek, gandža, tráva, point, hulení, zelí, maruška a jiné. (Řekni ne drogám – řekni ano životu, 2009)

Marihuana se řadí do skupiny lehkých drog. (Jiří Presl, 1994)

Jak uvádí Dupal (2010, str.11): „*Konopí je jednoletá rostlina, která se pěstuje téměř výhradně ze semen.*“ Má různou výšku, která se liší dle odrůdy a podle toho v jakých podmínkách roste. Výška rostliny je většinou okolo 3 metrů, ale někdy i více. Hlavní kořen marihuany je až 40 cm dlouhý. Rostlina má přímou lodyhu. Její listy mají přibližně pět až deset čepelí. Čepel vypadá jako vroubený hrot kopí. (Libor Dupal, 2010).

„Marihuana se na drogové scéně vyskytuje velmi dlouho, její užívání bylo relativně časté již v době před listopadem 1989. V devadesátých letech se její užívání akcelerovalo, zkušenost s ní mají odhadem desítky procent dospívajících a mladých dospělých. V minulosti se distribuovala spíše v rámci malých společenství, která se dělila o své výpěstky, a nejednalo se tedy o klasický obchod s drogami.“ (Kolektiv autorů sdružením SANANIM, 2007).

Obrázek č. 1: Marihuana

Obrázek č. 2: Usušená forma marihuany

Zdroj: www.legalizace.cz [online] [cit. 2013-04-29]

1.1 Historie pěstování marihuany

Historie marihuany sahá až do období neolitu, tzn. mladší době kamenné. Poprvé se objevila ve Střední Asii. (Jiří X. Doležal, 1998)

Marihuana je užívaná látka již minimálně několik set let. Záznamy užívání marihuany jako léku sahají až do starého Egypta do 16. století před Kristem. Tehdy se využívala jako prostředek proti bolesti. Poprvé byla pro své psychoaktivní účinky užita v Asii. V 8. století se objevila u Asyřanů, v Číně se objevila od 4. století a od 2. století před Kristem byla pěstována v Indii. Byla součástí v lékárnách starých Číňanů a Řeků. Nedaleko Jeruzaléma byla marihuana objevena ve 4. století našeho letopočtu. Její pěstování bylo rozšířeno do Británie a v Americe se v 17. století stala nejdůležitější z průmyslových rostlin. V Evropě se v 18. století stala součástí lékařské výbavy. Byla předepisována např. od bolestí, na poruchy spánku, na léčbu astmatu, revmatismu a jiné. Koncem 19. století byla marihuana omezena a zakazována. Velký obrat nastal v 60. letech, kdy se rozvíjelo hnutí hippie. Marihuana se stala součástí studentského života. Za vrchol rozšíření marihuany se považuje konec 70. let. (www.drogovaporadna.cz)

Využití konopí v oblastech průmyslu: Stavebnictví, papír, textil, potravinářství, kosmetika, léčiva, energie a biomasa. (www.legalizace.cz)

1.2 Lékařská využití

V knize autora Shapiro, 2005 se uvádí, že má marihuana mnoho lékařských využití, jako například snížení nitroočního tlaku při zeleném zákalu, potlačení žaludečních nevolností po chemoterapii také i ke snížení bolesti při onemocnění svalů a kostí např. roztroušená skleróza. 36 států kromě Amerického federálního úřadu odsouhlasily zákony povolující lékařské využití a mnoho z nich navrhuje, že by měla být povolena jako předepsaný lék. Lékařské využití se rozšířilo také do Velké Británie, Austrálie a Kanady.

První terapeutické využití marihuany jsou zaznamenány za vlády čínského císaře Šen-nunga (2737 – 2697 př. n. l.). Byl vynikající lékař. Marihuanu používal na malárii, zácpu, revmatické bolesti a ženské nemoci. Používala se spolu s vínem jako anestetikum. V Indii se používala jako lék oživující mysl, snižující horečku, k léčení nespavosti, úplavici, malomocenství. Další použití je např. na podporu trávení, na léčení bolesti hlavy,

léčí černý kašel a tuberkulózu, zvyšuje chuť k jídlu a jiné. V oblastech Afriky se marihuana využívá na tlumení porodních bolestí nebo při uštknutí hadem.

V Evropě poprvé marihuanu jako léčivou látku použil Dioskorides na léčbu různých nemocí. V Evropě se dále používala na epilepsii, kašel, léčení astmatu, poruchy spánku, kožní infekce (konopná mast) a jiné.

Příklady využití marihuany v moderní medicíně: glaukom (zelený oční zákal), nevolnost, anorexie, rakovina, svalové křeče, parkinsonova choroba, crohnova choroba, roztroušená skleróza, migréna, stres, léčba alkoholismu a látkových závislostí a jiné využití. (www.legalizace.cz)

1.3 Druhy marihuany

Marihuana je řazena do čeledi cannabaceae – konopovité. Máme různé druhy marihuany např.:

- **Konopí seté (*Cannabis sativa* L.)** – druh poprvé objevil švédský botanik Carl Linné v roce 1737. Je nejčtenějším druhem. Má dva poddruhy:
 - **Konopí plané (*Cannabis sativa* ssp. *Spontanea*)** – je jednoletý druh, samovýsevný. Je malého vzrůstu, se silným stonkem, má drobné listy a malý podélný plod. HTS je 5-10g. Je skromný na pěstování a odolný proti chorobám a škůdcům.
 - **Konopí kulturní (*Cannabis sativa* ssp. *Culta*)** – druh je vysoký a s velkými listy. Semeno je kulatější a větší. Je náročnější na pěstování a je méně odolný proti chorobám.
- **Konopí indické (*Cannabis indica* L.)** – v roce 1785 ho objevil francouzský biolog Jean Baptiste de Lamarck. Tento druh je vyššího vzrůstu až 1,5m. Má dvanáctičetné listy. Daří se jí v dobrých přírodních podmínkách. Její semena mají lesklou, mramorovitou a temnou barvu. Je vyskytován v Indii, Íránu, Afghánistánu, Turecku, Sýrii a v severní Africe. Pěstuje se na výrobu hašiše, který je vyráběn z pryskyřice, která je obsažena v samičím květenství. Volně roste v Pákistánu.
- **Konopí rumištní (*Cannabis ruderalis*)** – roku 1924 ho objevil v jihovýchodním Rusku botanik D. E. Janischewsky. Tento druh je malého vzrůstu. Měří oproti

předchozím rostlinám pouhých 60 cm. Stonek rostliny je slabý a nemá skoro žádné větve. Listy jsou veliké, ale za to méně husté. (Michal Miovský a kol., 2008)

1.4 Složení marihuany

V konopí je obsaženo více než 400 odlišných chemických látek. Jako hlavní účinnou halucinogenní složku marihuany uvedeme THC (tetrahydrocannabinol). Účinnost drogy je závislá na množství THC v rostlině. Toto množství je závislé na přírodních podmínkách a jiných faktorech. V dnešní době pomocí moderní techniky existují mnoho druhu konopí s vysokým THC než v minulosti. Citováno z brožury: „Obsah THC byl v roce 1974 v průměru 1%, v roce 1994 již 4%. V roce 2008 dosáhl průměru 9,6%.“ (Řekni drogám ne – Řekni ano životu, 2009, str. 6)

Podle knihy Pavla Valíčka (2000) je v konopí hodně různých látek například organické kyseliny, fytosteroidy, sacharidy a jiné. Hlavní vliv na účinnost má pryskyřice vyráběná žlázami, které jsou v samčím květenství. Směs vytvářená v pryskyřici obsahuje mnoho kannabinoidních látek (40%).

Účinné látky, které jsou v konopí byly rozeznány až v roce 1964. V tomto roce se zjistilo, že psychicky aktivní látky jsou kannabinoidy. V pryskyřici jsou čtyři základní látky. Látka D1 – tetrahydrocannabinol, která se dělí na tři varianty. Látka cannabidiol, která je jednou z variant látky D1 – tetrahydrocannabinol, nemá moc aktivní účinek na psychiku. Daleko účinnější jsou látky 8-trans-tetrahydrocannabinol a delta-9-trans-tetrahydrocannabinol, která je nejúčinnější látkou obsaženou v marihuaně a hašiši. Dále jsou v pryskyřici obsahovány i éterické oleje, flavonoidy, chlorofyly. Tyto látky nemají aktivní účinky na psychiku. (Michal Miovský, 2008)

1.5 Způsob užívání a účinky marihuany

„Počet uživatelů konopných drog tvoří v České republice, stejně jako v jiných zemích EU, prakticky třetí nejpočetnější skupinu uživatelů návykových látek vůbec. Po alkoholu a tabáku jsou konopné drogy třetí nejoblíbenější skupinou drog. Na rozdíl od tabáku a alkoholu jsou ale konopné drogy v kategorii zákonem postihnutelných tzv. omamných a psychotropních látek (OPL) a jejich výroba, držení a distribuce nejsou dovoleny.“ (Miovský Michal a kol., 2008, str. 125)

Způsob užívání marihuany

Podle knihy Michala Miovského, 2008 jsou čtyři způsoby užívání konopných látek. A ty jsou:

- **Užívání konopných látek inhalací**

- **Aplikace konopných látek perorálně**

- **Injekční užití** – toto užití je u nás velice výjimečné, a to hlavně ve zdravotnictví a výzkumu.

- **Transdermální aplikace**

Nejnámějším způsobem užití marihuany je „joint“ - smíchaný s cigaretových tabákem (vlastnoručně ubalené v cigaretovém papírku). (Shapiro, 2005)

Další formou užití marihuany je blunt. Rozdíl mezi bluntem a jointem je ten, že blunt se balí do tabákových listů. Někteří uživatelé užívají marihuanu pomocí skleněčky („šlukovky“). Do této skleněčky se dává malé množství čisté marihuany. Je to většinou jen na pár potáhnutí. (Miovský, 2008)

Marihuana se dá kouřit i v dýmce. Dále se taky spařuje do nápojů nebo přidávají do jídla (nejčastější jsou bramboráky nebo cukroví). Dá se přimíchat do alkoholu, nápojů či jogurtů. V této formě je potřeba až 4x více marihuany než obvykle. (Shapiro, 2005)

Účinky marihuany

Účinky nastupují po několika minutách od kouření. Trvají podle dávky, při nižší dávce mohou trvat hodinu, při vyšší dávce mohou trvat i 2-3 hodiny. Při požití marihuany v jídle či v pití nastupují účinky až po hodině až déle. Účinky trvají až dvanáct hodin. „*Marihuana navozuje celou řadu zřetelných, ale většinou nepřiliš silných tělesných účinků, jako je zvýšení srdeční činnosti a pozdější snížení tlaku krve (což představuje riziko pro lidi s problémy se srdcem), oči podlité krví, sucho v ústech, slabé zmírnění bolesti a občas závrať.*“ (Shapiro, 2005, str. 320). Po použití marihuany je zvýšená chuť k jídlu často chuť na sladké např. čokoláda, pocit hladu, který doprovází tzv. „vyluxování ledničku“. Nejsou zaznamenány zprávy o předávkování a následnou smrtí marihuanou. Běžná dávka je 10-20 mg THC. Pro srovnání můžeme uvést, že účinky v marihuaně jsou podobné, jako když užijeme alkohol, sedativa nebo opiáty. Při vyšších dávkách to můžeme přirovnat k halucinogenním drogám (LSD). (Shapiro, 2005)

V odborném časopise Proceedings of the National Academy of science je uvedena studie o následcích kouření marihuany. Vědecký tým přišel na to, že kouření marihuany může trvale poškodit centrální nervový systém a snižovat inteligenci (IQ). Týká se to mladých lidí, u nichž se při dlouhodobé konzumaci marihuany zhoršují části mozku, špatně se soustředí a mají problém s pamětí. Podle studií se mozek z následků nikdy nedá do pořádku. (www.ceskatelevize.cz)

Jak uvádí Paula Goodyer (2001) Mezi projevy u lidí co kouří každý den a je jedno jak dlouho, patří horší učení a pomalé zpracování informací. Další projev u pravidelného uživatele, který se odvyká je podrážděnost, nervozita, konfliktnost, ztráta motivace. *„Krátkodobé účinky jsou mírná euforie, ztráta zábran, chuť mluvit a hodně se smát, pocit klidu a hloubavosti, červené, skelné oči, zvýšená chuť k jídlu a zhoršení motorické koordinace. Ve velkých dávkách může konopí způsobit zmatenost, strach, paniku nebo halucinace.“* (Paula Goodyer, 2001, str. 67-68)

1.6 Pěstování marihuany

Marihuanu si nemusíme kupovat jako ostatní drogy, ale můžeme si ji vypěstovat. Od 1. 1. 2010 se méně než tři kytky marihuany považuje jen jako přestupek.

Ve velkých městech existují trhy se sazenicemi tzv. klony. Z těchto klonů se pěstuje daleko častěji než ze semínek.

Semena se dají sehnat přes internet. Nemocní lidé si mohou semínka objednat zadarmo. Na internetu se dají sehnat různé druhy marihuany, které vznikají v Holandsku a ve Spojených státech. Prodávaná semínka se dělí na dvě zcela odlišné formy: forma obyčejná a forma feminizovaná. Obyčejná forma bývá až o dvojnásobek levnější než feminizovaná forma. U obyčejné formy semínek je menší šance, že se nám uchytlí všechna semínka. Druhá forma jsou feminizovaná semínka. Tyto semínka jsou geneticky upravená. U této formy je vysoká pravděpodobnost, že nám ze zasazených semen vyrostou všechny.

Pěstování venku – outdoor

Nejlepší podnebí pro marihuanu je v takových místech, kde se daří i vinné révě. To je na jižní Moravě a v určitých oblastech v Čechách. Ale to neznamená, že se marihuana nedaří i v jiných oblastech republiky. Z jedné velké rostliny může být i kilogram kvalitní marihuany.

Pěstování doma – indoor

Pěstování pod umělým světlem je daleko složitějším procesem než pěstování venku. Rostlina je pod osvětlením několik hodin denně. Během osvětlování marihuana roste a probíhá u ní vegetativní fáze růstu. Tato fáze trvá asi tři až čtyři týdny. Za rok je možné vypěstovat až tři sklizně. V řízené domácí pěstírně musí být vše pod kontrolou. A to hlavně cirkulace vzduchu, osvětlení a hnojení rostlin. V dnešní době se na pěstování konopí prodávají různé komplety, hnojiva, stimulanty a jiné produkty od různých firem. (www.vitalia.cz)

1.7 Statistiky užívání marihuany

Podle knihy Kamila Kaliny, 2008 je marihuana je nejrozšířenější nelegální drogou co se produkce a obchodování týče. Je nejčastější užívanou nelegální látkou v Evropské unii, nejčastější užívací věková skupina je 15-24 let.

Podle Evropského monitorovacího střediska pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) za rok 2012 téměř polovina Čechů ve věku 15-34 let (49,3 %) vyzkoušela marihuanu. (www.tyden.cz)

Na prvním místě evropského žebříčku v užívání konopí u mladých lidí je Česká republika. (www.ceskatelevize.cz)

Citováno z www.drogy-info.cz: „Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD – The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) je zaměřena na užívání alkoholu a jiných návykových látek, tedy tabáku a nezákonných drog, mezi mládeží ve věku 15 – 16 let.“

Podle internetové stránky www.drogy-info.cz byl poprvé tento projekt uskutečněn v roce 1995 v několika zemích. Do tohoto projektu se zapojila i Česká republika. Další projekt ESPAD byl v roce 1999 a 2003. Projekt byl uskutečněn na středních školách v polovině dubna roku 2003. Respondenti byli náhodně vybráni a dotazník byl rozdán do 14 krajů České republiky. Bylo osloveno více než 15 000 studentů z různých druhů středních škol. Věk dotazovaných studentů byl 15 – 16 let a 17 – 18 let. Projektů, které byly uskutečněny v roce 1999, se zúčastnilo 3 579 studentů ve věku 15 – 16 let a v roce 1995 se zapojilo 2 962 studentů ve věku 15 – 16 let.

Podle výzkumu ESPAD je nejčastější užívání konopných drog. Alespoň jednu zkušenost s marihuany nebo hašišem mělo v roce 1995 22 % respondentů, v roce 1999 to bylo 35 % a 43,6 % v roce 2003 dotázaných.

Tabulka č. 1 : Výskyt užívání za celý život

Rok	1995	1999	2003
Marihuana nebo hašiš	21,8 %	34,6 %	43,6 %

Z této tabulky můžeme vidět obrovský nárůst užívání marihuany či hašiše v roce 1995 oproti 2003.

Tabulka č. 2 znázorňuje výskyt opakovaného užívání marihuany nebo hašiše. Opakovaným užíváním se rozumí užívání konopí častěji než 5x.

Tabulka č. 2: Výskyt opakovaného užívání za celý život (častěji než 5x).

Rok	1995	1999	2003
Marihuana nebo hašiš	6,4 %	16,2 %	23,2 %

Dalším zkoumaným faktorem je pohlaví studentů na užívání marihuany či hašiše.

Tabulka č. 3: Vybrané ukazatele návykového chování (třídění podle pohlaví)

Pohlaví	Muž			Žena		
	1995	1999	2003	1995	1999	2003
Marihuana či hašiš	25,2 %	40,1 %	47,8 %	17,6 %	29,8 %	40,0 %

Z toho je jasné, že více užívají marihuanu muži než ženy.

A poslední tabulka č. 4 znázorňuje výskyt užívání konopných látek podle typu školy. Posuzované školy byly gymnázium, střední škola s maturitou – SŠ s maturitou, střední odborná škola a střední odborné učiliště.

Tabulka č. 4: Výskyt užívání drog podle typu navštěvované školy

Typ školy	Gymnázium			SŠ s maturitou			SOŠ/ SOU		
	1995	1999	2003	1995	1999	2003	1995	1999	2003
Marihuana nebo hašiš	14,2 %	28,3 %	30,4 %	18,6 %	33,1 %	42,6 %	26,7 %	41,1 %	55,0 %

Hodnoty uvedené v procentech uvádějí počet respondentů užívajících marihuanu podle typu školy.

Jak přehled hlavních výsledků projektu ESPAD uvádí: „Nízká úroveň vzdělání či nízká úroveň studijních aspirací patří mezi sociodemografické rizikové faktory. V období 1995 až 2003 rostlo užívání drog mezi studenty gymnázií, avšak mnohem mírněji než mezi studenty odborných středních škol a zejména žáky středních učňovských škol.“ (www.grogy-info.cz)

Konopné látky jsou většinou první nelegální droga, kterou užívají adolescenti. Několik studií se zabývá na zkoumání rysů osobnosti a potřeb dospívajících ve vztahu brání drog. (Michal Miovský, 2003)

2 ZÁVISLOST A PREVENCE

Kouření marihuany je „vstupní branou“ do světa tvrdý drog jako je pervitin nebo heroin. Na marihuaně může vzniknout závislost, protože to je droga. (Presl, 1994)

Uživatelé konopných drog sami nehledají odbornou pomoc. Ale při rozšířeném užívání marihuany může nastat, že rodina nebo škola vyhledá tuto pomoc. (Michal Miovský, 2003)

2.1 Co je to závislost?

Drogová závislost je onemocněním. Toto onemocnění se týká nejen závislého jedince, ale i společnosti kolem něj. (Presl, 1994)

2.2 Znaky závislosti

Podle knihy Nešpora, (2011) mezi znaky závislosti patří:

- **Silná touha nebo pocit vzít si látku** – neboli bažení. Bažení se dále dělí na tělesné a psychické
- **Zhoršené sebeovládání** – tento znak souvisí z první znakem.
- **Somatický odvykací stav** – kritéria pro odvykací syndromy marihuany: nejsou stanovena, mohou trvat od několika hodin až do 7 dní a její projevy jsou např. úzkost, podrážděnost, třes rukou, pocení či svalová slabost.
- **Růst tolerance**
- **Zanedbávání jiných potěšení nebo zájmů**
- **Pokračování v užívání přes jasný důkaz škodlivých následků**

2.3 Návykové problémy u dětí a dospívajících

U dětí a dospívajících se závislost na těchto látkách tvoří rychleji než u dospělého. Je tu vysoké riziko otrav, dospívající více riskují, ale mají menší zkušenosti. Je tu vysoké riziko nebezpečného chování pod vlivem návykové látky. Dospívající a děti, kteří užívají návykové látky, jsou zaostalejší v psychosociálním vývoji, tzn. sebekontrola, vzdělání, sociální dovednosti a jiné. U této skupiny jsou větší problémy s experimentováním

s návykovými látkami. U dospívajících a dětí je častější kombinování látek současně. U této skupiny jsou časté recidivy závislostí. (Nešpor, 2011)

Primární prevence

Hlavním cílem primární prevence je odradit od prvního užívání návykových látek, omezení experimentování s návykovými látkami a předcházení škodám jak na duševním tak i na tělesném zdraví. Poskytování informací nepatří mezi primární prevenci. (Karel Nešpor, 2011)

Primární prevence drogových závislostí před rokem 1989 skoro neexistovala. Po tomto roce vznikaly první preventivní akce se zaměřením na drogové závislosti. Organizátoři těchto akcí byly z organizace DROP-IN. Tyto akce byly zatím jednorázové. *„Díky různým mezinárodním projektům, které měly za cíl nastartovat preventivní práci v České republice přibýlo odborníků i institucí, které se začaly zabývat primární prevencí teoreticky i prakticky.“* (Kamil Kalina, 2003, str. 300).

Sekundární prevence

Kamil Kalina (2008, str. 20) ve své knize uvádí: *„Sekundární prevence spočívá v předcházení vzniku, rozvoji a přetrvávání závislostí u osob, které již drogu užívají nebo se na ní staly závislými.“* Zaměřuje se jak na jedince, tak i na jeho rodinu.

Léčba se zaměřuje na předpoklady: biologické, psychologické, sociální a spirituální.

Terciární prevence

Dalším typem prevence je **časná a krátká intervence**, kterou definuje ve své knize Karel Nešpor (2011, str. 115): *„Krátká intervence probíhá např. na úrovni praktických lékařů, učitelů, v pracovním prostředí nebo za pomoci dalších odborníků, kteří nejsou přímo specializováni na léčbu závislostí.“*

2.4 Prevence v rodině

Jak uvádí Presl (1994, str. 40): *„Je v zájmu dospívajícího i rodičů, aby vrstevníci rozvíjeli dobré stránky jeho osobnosti, a ne ty špatné. Přátelé, kteří nadměrně pijí alkohol nebo berou drogy, patří v dospívání k nejrizikovějším činitelům vůbec.“*

Je důležité, aby rodiče podporovali dospívající k hledání správných přátel, dobrých zájmů. V období dospívání se člověk připravuje na budoucí práci a život bez rodičů. Toto období je těžké i pro děti, které mají ve škole problémy, nebyly přijaty na školu, kterou by chtěly nebo nemohou po škole najít práci ve stejném oboru. Je důležité, aby rodina umožnila rozvoj schopností a talentu dítěte, ale není dobré klást na něj nesplnitelné nároky. Rodiče by měli hovořit a informovat dospívajícího o návykových látkách. Dospívající jedinec by se měl naučit předvídat následky chování. Výchova dospívajícího jedince není jednoduchá. (Nešpor, 2001)

2.5 Systém péče v ČR

Speciální péče o uživatele má v České republice dlouhou tradici. 10. září 1948 bylo založeno Jaroslavem Skálou první specializované zdravotnické zařízení pro uživatele závislých na alkoholu. Roku 1978 bylo založeno první specializované ambulantní zařízení, Středisko drogových závislostí, pro nealkoholové závislosti. Později vzniklo zařízení DROP-IN, které se zaměřilo na léčbu nealkoholových závislostí. V roce 1989 se začal v Československu rozvíjet nestátní a neziskový sektor. První specializovaná organizace byla DROP-IN a občanské sdružení SANANIM. Od poloviny 90. let se postupně rozšiřoval systém péče. Vznikaly nízkoprahová zařízení, první terénní programy, doléčovací programy a jiné zařízení. V další polovině 90. let vznikaly léčebné programy zaměřené na určité specifické skupiny např. děti a mladiství, závislé matky s dětmi a jiné. (Pavel Bém, 2003)

3 DĚTI, DOSPÍVAJÍCÍ A VZTAH K DROGÁM

Podle Vágnerové, 2008 je dospívání přechodnou dobou mezi dětstvím a dospělostí. Je to dekáda od 10 do 20 let. Je to období, kde jedinec hledá, přehodnocuje, zvládá vlastní proměnu. Adolescenti se chtějí co nejdříve zbavit dětských atributů. *„Usilují o co nejranější získání větších práv a svobody rozhodování, ale povinnosti a zodpovědnost dospělosti přijímají jen velmi neochotně.“* (Vágnerová, 2005. str. 322)

„Mládež v uvedeném věkovém rozmezí prochází obdobím adolescence, ve kterém jedním ze základních rizikových faktorů vůči narůstajícímu experimentování s drogou je nesmírný tlak vrstevníků.“ (Skácelová, 2003, str. 307)

Za adolescenci neboli mládí je považováno období od 15-20 (22) let. Začátek se spojuje s plnou reprodukční zralostí. V tomto období se ukončuje tělesný růst. Důležitými kritérii v tomto období jsou psychologická, sociologická a pedagogická oproti biologickým faktorům. (Macek, 2003)

Tato cílová skupina není jenom okrajovou populací ohroženou návykovými látkami. Statistické údaje ukazují, že věk 15-19 let je nejvýraznější na zneužívání drog. V roce 2001 bylo v této věkové skupině 47,5 % uživatelů. U skupiny dětí do 15 let nejsou údaje tak hrozné v roce 2001 bylo registrováno 97 nových užívajících do 15 let, což je 2,3 % z celkového počtu. Více znepokojující je věk prvního užití drogy a to je před 15 rokem asi 14 % uživatelů.

Při práci s dětmi a s dospívajícími jsou důležité schopnosti odborného pracovníka. Musí být výborný profesionál v oboru závislostí taky výborný poradce nebo psychoterapeut, ale taky musí mít dobré znalosti v oblasti dětského a adolescentního vývoje. Musí vědět o sociální problematice, o základní charakteristice současné rodiny. Měl by být jako osoba stabilní, jasný, zralý a přijatelný jak pro děti, tak i pro jejich rodiny nebo adolescenty.

Cílová skupina lze rozdělit do dvou skupin. První skupina je tvořena dětmi do 15 let a druhá skupina je tvořena dospívajícími nad 15 let. *„Dospívání je složitý komplex změn v životě jedince vedoucí k vývoji od nezralého a závislého jedince k jedinci relativně soběstačnému – dospělému.“* (Jiří Broža, 2003, str.232).

Tento komplex obsahuje složku biologickou, sociální a psychickou, a je rozdělená do dvou základních období. První je **puberta**-dovršení pohlavní zralosti a možnost plodit a druhá je **adolescence** – psychické a sociální dospívání až do dosáhnutí statusu dospělého. Je velmi složité věkově vymezit tyto dvě etapy. Jsou totiž značné rozdíly u každého jedince, jak ve vývoji, tak ve výchově. Další rozdíl ve vývoji je mezi chlapcem a dívkou. Obecně lze říct, že období puberty je 11. – 12. let do 14. – 16. let, kdy pro dívky platí spíše spodní věková hranice. Po tomto období vzniká období adolescence. Toto období je zakončeno kolem 20. – 22. roku. Platí pravidlo při práci s uživateli návykových látek, že čím mladší je jedinec se kterým pracujeme, tím je potřeba více rodinných příslušníků ke spolupráci.

Období adolescence je velice náročné období, s velice náročnými situacemi, které musí jedinec řešit. (Jiří Broža)

V období adolescence se vyskytují první pokusy o intoxikaci a vyvíjí se charakteristický životní styl pravidelného uživatele drog. (Martin Hajný, 2003)

Organizace v Hodoníně a okolí

- **Nízkoprahový klub POHODA**, Horní Valy 2, Hodonín 695 01 – pro mládež od 13 do 21 let, poskytují bezpečnou zónu, pomáhají při řešení problémů jak ve školním prostředí, s rodinou tak i s drogami a jinými problémy, provádějí primární prevence na ZŠ, SŠ a SOU, nabízí poradenství rodičům. (www.klub-pohoda.cz)
- **Kontaktní centrum Hodonín a terénní práce v rámci Harm reduction**, Pančava 56, Hodonín 695 01 – pomáhají osobám, kteří se ocitli v nouzi pro závislost na návykových látkách, umožňují osobám uspokojit základní, osobní i společenské potřeby, jako je právo na respekt a úctu, získání podpory a informace pro řešení svých situací, o zdravotních rizicích spojených se způsobem života a rady jak jim předcházet. (www.hodonin.charita.cz)
- **Občanské sdružení KROK**, Komenského 2124, Kyjov 697 01 - zajišťují dlouhodobou léčbu pro drogově závislé, poskytují ubytování, stravu, terapie a sociální práce. (www.oskrok.cz)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUMNÝ PROBLÉM

Téma bakalářské práce: Výskyt a prevence užívání marihuany u studentů středních škol ve městě Hodonín.

4.1 Výzkumný problém

Hlavní výzkumná otázka:

Jaký je v současné době výskyt užívání marihuany u studentů středních škol ve městě Hodonín?

Dílčí výzkumná otázka č. 1:

Má pohlaví vliv na současné užívání marihuany u studentů středních škol?

Dílčí výzkumná otázka č. 2:

Má věk a bydliště vliv na současné ne/užívání marihuany u studentů středních škol?

Dílčí výzkumná otázka č. 3:

Má druh studované školy a ročník vliv na ne/užívání marihuany u studentů středních škol?

Dílčí výzkumná otázka č. 4:

Má preventivní přednáška, seminář, beseda apod. vliv na ne/užívání marihuany u studentů středních škol?

4.2 Cíl výzkum

Cílem výzkumu je zjistit, jaký je v současné době výskyt užívání marihuany u studentů středních škol ve městě Hodonín.

4.3 Výzkumná technika

Pro bakalářskou práci byl zvolen kvantitativní výzkum. Výsledky v dotazníku jsou zpracovány popisnou metodou výzkumu a vyhodnocovány. Kvantitativní výzkum je zaměřený na větší soubor dat a respondentů než kvalitativní výzkum.

4.4 Charakteristika dotazníku

Pro výzkum byl zvolen dotazník, který se skládá z 19 otázek, z toho 4 otázky jsou otevřené, 6 otázek polootevřených a 9 otázek uzavřených. V dotazníku je na výběr z více odpovědí nebo krátká, většinou jednoslovná odpověď. Otázka č. 15 ověřuje hlavní výzkumnou otázku. Otázka v dotazníku č. 1 se váže na dílčí výzkumnou otázku č. 1, otázka č. 2, č. 3 odpovídá dílčí otázce č. 2. Otázka č. 4 a č. 5 odpovídá dílčí výzkumné otázce č. 3. Otázky č. 7, 8, 10, 11, 12 se váže k dílčí výzkumné otázce č. 5. Ostatní otázky v dotazníku jsou doplňující. Dotazník je rozdělen do několika částí. Na začátku je krátký úvod, kde se popisuje stručný obsah dotazníku a poděkování. Dále jsou zde dvě části. V první části dotazníku se vyskytují demografické otázky, druhá část dotazníku obsahuje otázky ohledně prevence a užívání marihuany. Dotazník je vytvořen tak, aby byl jasný, stručný a srozumitelný. Dotazník je anonymní.

4.5 Popis výzkumu

Respondenty byli studenti ze tří středních škol ve městě Hodonín. Dotazníky byly rozdány do škol:

- Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Hodonín, Legionářů 1, Hodonín 695 01
- Střední škola průmyslová a umělecká Hodonín, Brendlova 32, Hodonín 695 01
- Integrovaná střední škola Hodonín, Lipová alej 21, Hodonín 695 01

Dotazníky byly rozdány do všech ročníků. V Obchodní akademii a Průmyslové střední škole bylo rozdáno 120 ks dotazníků do všech 4. ročníků. Do každého ročníku bylo rozdáno 30 ks do jedné třídy. Do Integrované střední školy bylo rozdáno 240ks. Dohromady tedy bylo rozdáno 480ks dotazníků. Výzkumný dotazník obsahoval ženy i muže.

4.6 Realizace

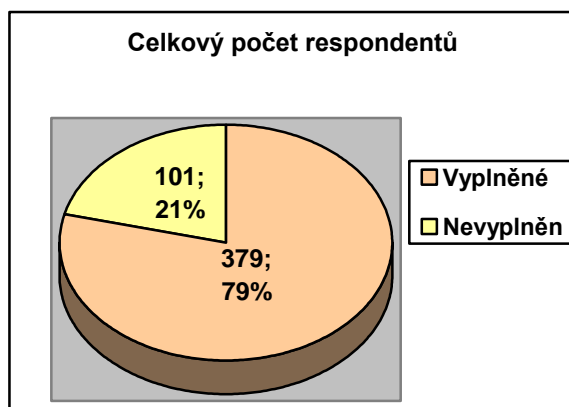
Dotazníky jsem osobně přinesla do všech škol do rukou zástupců ředitelů a po domluvě s vedením školy jsem si vyplněné dotazníky vyzvedla. Zástupci dotazníky rozdali

k vyplnění do předmětů, zabývajících se touto problematikou. Rozdáno bylo 480 kusů dotazníků, z toho se vrátilo 379 kusů. V současné době užívá marihuanu 87 respondentů.

Tabulka č. 5: Celkový počet respondentů

Počet dotazníků	Celkový počet respondentů	
	Absolutní četnost	Relativní četnost
Vyplněné	379	79%
Nevyplněné	101	21%
Celkem	480	100%

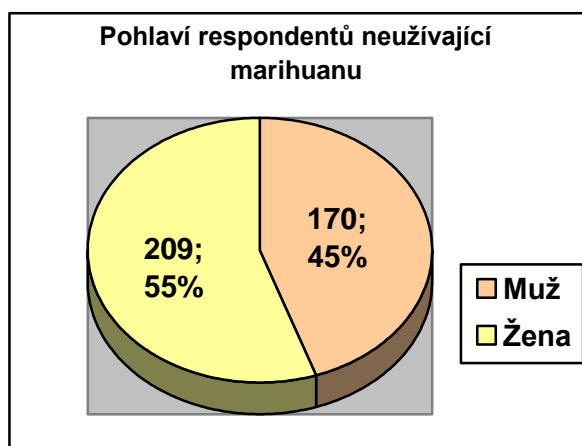
Graf č. 1: Celkový počet respondentů

Z výše uvedeného grafu lze vyčíst, že z celkového počtu 480 respondentů, dotazník vyplnilo 379 respondentů (79 %) a 101 respondentů (21 %) dotazník nevyplnilo. Autorka je počtem dotazníků překvapena. Očekávaný počet respondentů byl nižší. Vysoké procento vyplněných dotazníků si lze vysvětlit tím, že dotazníky rozdávali vyučující přímo k rukám studenta, tudíž student bral vyplnění dotazníku jako svoji povinnost.

Otázka č. 1: Jakého jste pohlaví?*Tabulka č. 6: Pohlaví respondentů*

Pohlaví	Celkový počet respondentů	
	Absolutní četnost	Relativní četnost
Muž	170	44,9%
Žena	209	55,1%
Celkem	379	100%

Graf č. 2: Pohlaví respondentů

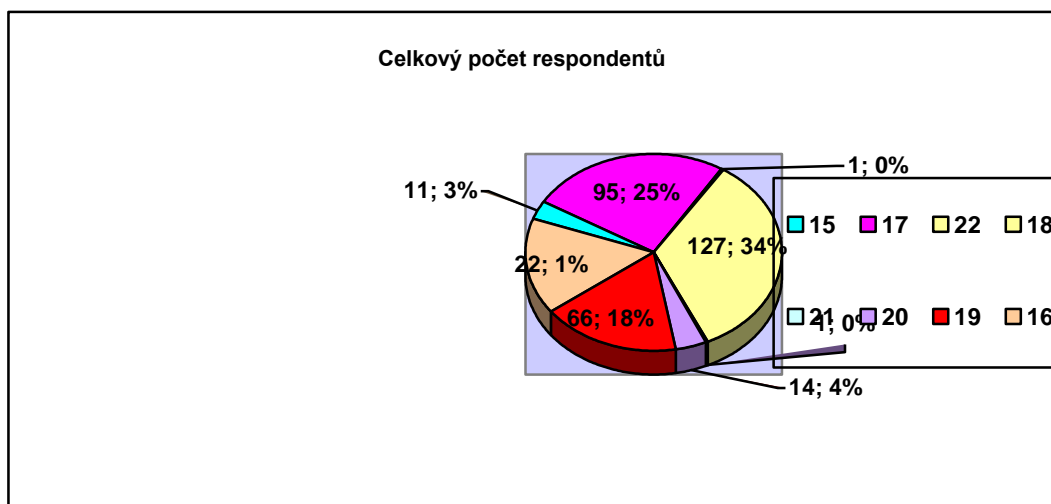
Z tabulky č. 6 lze vyčíst, že z celkového počtu 379 respondentů je 170 mužů (44,9 %) a 209 žen (55,1 %).

Otázka č. 2: Kolik je Vám let?

Tabulka č. 7: Věk respondentů

Věk	Celkový počet respondentů	
	Absolutní četnost	Relativní četnost
15	11	3%
16	59	15,7%
17	95	25%
18	127	33,8%
19	66	17,6%
20	14	3,7%
21	1	0,3%
22	1	0,3%
Celkem	376	100%

Graf č.3: Věk respondentů

U druhé otázky byl zjišťován věk respondentů. Z tabulky jasně vyplývá, že nejvíce odpovídajících studentů je ve věku 18 let, což představuje 34 % (127) z celkového počtu 376 respondentů. Dále jsou to 17-ti letí respondenti, kterých celkem bylo 95 (25%). Třetí

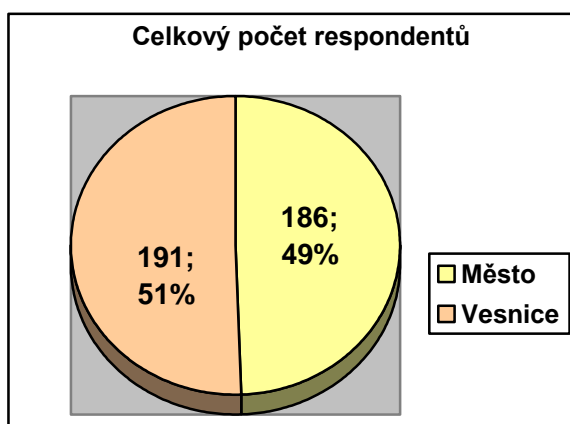
nejpočetnější skupinou jsou respondenti ve věku 19 let - 66 (18 %). Počet 15-ti letých respondentů je 11 (3 %) a 16-ti letých je 22. Dva respondenti jsou ve věku 20 a 22 let. Výsledek dopadl dle očekávání autorky.

Otázka č. 3: Bydlíte?

Tabulka č. 8: Bydliště respondentů

Bydliště	Celkový počet respondentů	
	Absolutní četnost	Relativní četnost
Město	186	49,3%
Vesnice	191	50,7%
Celkem	377	100%

Graf č. 4: Bydliště respondentů

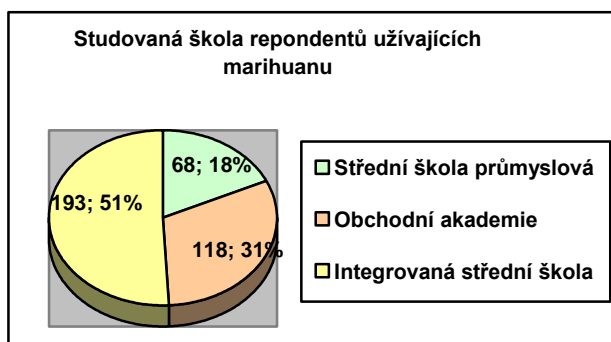
Jak lze vidět na grafu č. 4 hodnoty jsou velice vyrovnané. Z tabulky bylo zjištěno, že počet studentů bydlících na vesnici je 191 (51 %), ve městě je jich 186 (49, %). Výsledky nedopadly dle autorčiných předpokladů. Autorka se domnívá, že studenti, kteří bydlí na vesnici, přijdou do styku s marihuanou méně, než studenti, kteří žijí a vyrůstají ve městě.

Otázka č. 4: Jakou střední školu studujete?

Tabulka č. 9: Studovaná střední škola

Typ školy	Celkový počet respondentů	
	Absolutní četnost	Relativní četnost
Střední škola průmyslová	68	17,9%
Obchodní akademie	118	31,1%
Integrovaná střední škola	193	51%
Celkem	379	100%

Graf č. 5: Studovaná střední škola

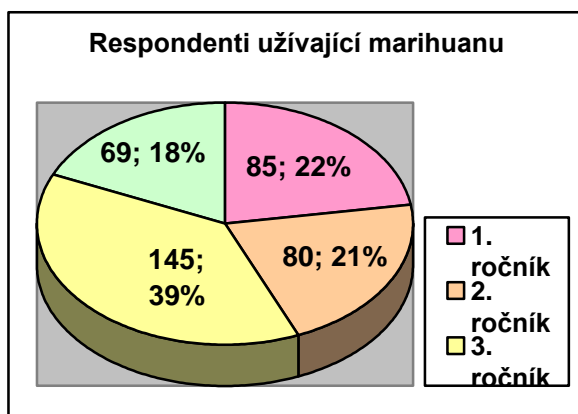
Z tabulky lze vyčíst, že nejvíce respondentů je z Integrované střední školy a to v počtu 193 (51 %), dále jsou to respondenti z Obchodní akademie 118 (31,1 %), a pak ze Střední školy průmyslové 68 respondentů (17,9 %).

Otázka č. 5: Ve kterém ročníku studujete?

Tabulka č. 10: Studovaný ročník

Ročník	Celkový počet respondentů	
	Absolutní četnost	Relativní četnost
1. ročník	85	22,4%
2. ročník	80	21,1%
3. ročník	145	38,3%
4. ročník	69	18,2%
Celkem	379	100%

Graf č. 6: Studovaný ročník

Tabulku lze vyhodnotit tak, že nejvíce studentů je z 3. ročníku 145 (38,3%). Dále jsou to respondenti z 1. ročníku v počtu 85 (22,4%), 2. ročník má 80 (20,8%) studentů a poslední je 4. ročník 69 (18,5%).

4.7 Analýza a hodnocení dotazníku

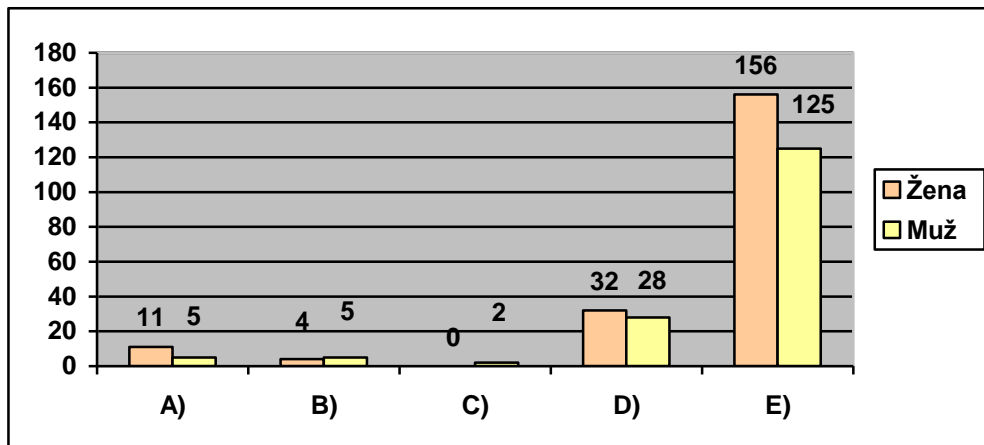
Hlavní výzkumná otázka: Jaký je v současné době výskyt užívání marihuany u studentů středních škol ve městě Hodonín?

Otázka č. 15: Užíváte v současné době marihuanu?

Tabulka č. 11: Užívání marihuany v současné době

Pohlaví	Celkový počet respondentů			
	Žena		Muž	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, více než jednou týdně	11	3%	5	1%
Ano, jednou týdně	4	1%	5	1%
Ano, jednou, dvakrát za měsíc	0	0%	2	1%
Příležitostně po delším období	32	9%	28	8%
Neužívám marihuanu	156	42%	125	34%
Celkem	203	55%	165	45%

Graf č.7: Užívání marihuany v současné době

11 respondentů neodpovědělo

Hlavní výzkumná otázka měla zjistit, jaký je výskyt užívání marihuany. Z výzkumu vyplynulo, že výskyt užívání marihuany není vysoký. Lze se domnívat, že tyto hodnoty budou ve skutečnosti větší, protože všichni studenti nemuseli odpovědět pravdivě, jelikož jsem dotazníky rozdávala ve škole. Počet neužívajících studentů je 281 (76%). Ke grafu lze dodat, že převažují v této odpovědi ženy 156 (42%) nad muži 125 (34%). Jako druhá nejčastější odpověď byla: Příležitostně po delším období a to v celkovém počtu 60 (16,3%) z toho jsou 32 ženy a muži 28. U odpovědi: Ano, více než jednou týdně je 11 (3%) žen a 5 (1%) mužů. U odpovědi: Ano, jednou týdně je 4 (1%) žen a 5 (1%) mužů.

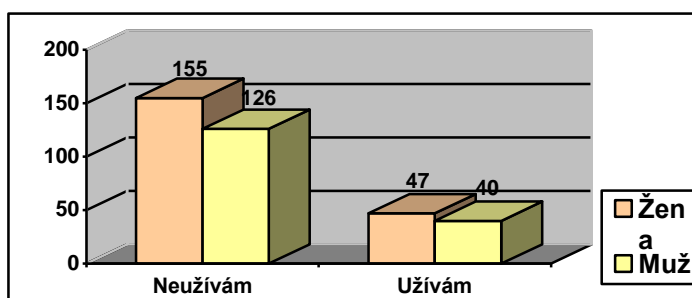
Dílčí výzkumná otázka č. 1: Má pohlaví vliv na užívání marihuany u studentů středních škol?

Otázka č. 1: Jakého jste pohlaví?

Tabulka č. 12: Vliv pohlaví na užívání marihuany

Pohlaví	Celkový počet respondentů			
	Žena		Muž	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Užívám	47	13%	40	11%
Neužívám	155	42%	126	34%
Celkem	202	55%	166	45%

Graf č.8: Vliv pohlaví na užívání marihuany

11 respondentů neodpovědělo na tuto otázku

Sloupec v grafu u první výzkumné otázky znázorňuje neužívající respondenty, a to v poměru 155 (42 %) žen a 126 (34 %) mužů. Výsledky druhého grafu dokazují, že více respondentů, užívajících marihuanu jsou ženy, a to v poměru 47 (13 %), muži 40 (11 %). Tyto hodnoty jsou velice vyrovnané.

Vyhodnocení dílčí výzkumné otázky č. 1:

V první výzkumné otázce jsme se dozvěděli, že užívání marihuany má velmi malý vliv na pohlaví. Z výzkumu vyplynulo, že marihuanu užívá o 2 % více žen než mužů. Výsledek lze považovat za zkreslený, jelikož ne všichni studenti odpovídali podle pravdy, i přesto je překvapující, jelikož se autorka domnívá, že marihuanu užívají více muži než ženy.

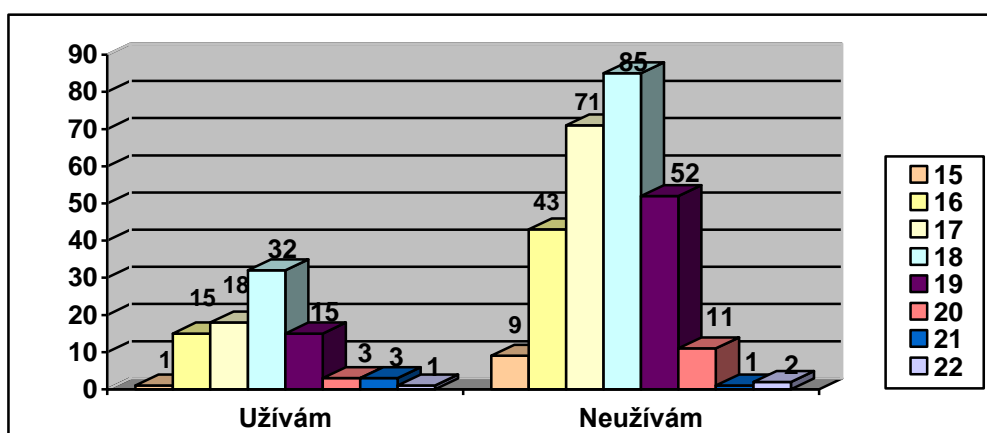
Výzkumná otázka č. 2: Má věk a bydliště vliv na současné užívání marihuany u studentů středních škol?

Otázka č. 2: Kolik Vám je let?

Tabulka č. 13: Vliv věku na užívání marihuany

Bydliště	Celkový počet respondentů			
	Užívám marihuanu		Neužívám marihuanu	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
15	1	0%	9	3%
16	15	4%	43	12%
17	18	5%	71	20%
18	32	9%	85	23%
19	15	4%	52	14%
20	3	1%	11	3%
21	3	1%	1	0%
22	1	0%	2	1%
Celkem	88	24%	274	76%

Graf č. 9: Vliv věku na užívání marihuany

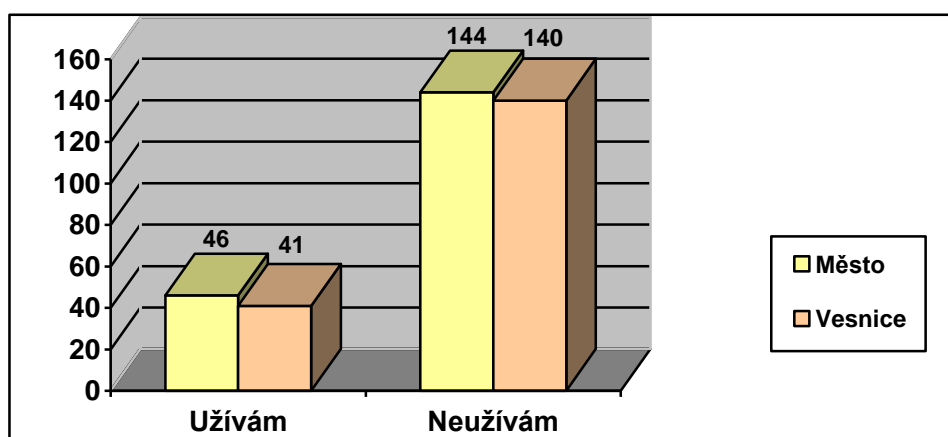

17 respondentů neodpovědělo

Z grafu lze vyvodit, že 32 respondentů (9 %) ve věku 18 let užívá marihuanu nejvíce. Druhý největší počet respondentů užívajících marihuanu je ve věku 17 let v počtu 18 respondentů (5 %). 15 (4 %) studentů je ve věku 16 let a 19 let. Nejnižší počet je u studentů ve věku 20 let a 21 let, a to 3 respondenti (1 %). Pouze jeden respondent je ve věku 15 let a jeden respondent je ve věku 22 let.

Otázka č. 3: Bydlíte?*Tabulka č. 14: Vliv bydliště na užívání marihuany*

Bydliště	Celkový počet respondentů			
	Město		Vesnice	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Užívám	46	12%	41	11%
Neužívám	144	39%	140	38%
Celkem	190	51%	181	49%

Graf č. 10: Vliv bydliště na užívání marihuany**8 respondentů neodpovědělo na otázku č. 3**

46 užívajících (12 %) studentů je z města a z vesnice je 41 studentů (11 %). Počet dotázaných, kteří neužívají marihuanu, je 144 (39 %) z vesnice a 140 (38 %) z města, což je taky velice vyrovnaný výsledek.

Vyhodnocení výzkumné otázky č. 2:

Lze tvrdit, že bydliště na užívání marihuany vliv nemá, protože hodnoty v grafu jsou velice vyrovnané. Studenti z vesnice mají k marihuaně stejný přístup jako studenti z města, jelikož navštěvují střední školy ve městě. Z dotazníku bylo zjištěno, že nejvíce respondentů užívajících marihuanu je ve věku 18 let. Autorka tuto skutečnost předpokládala, protože věková kategorie 18 let je začátkem plnoletosti a studenti se domnívají, že pro ně neexistuje žádné omezení.

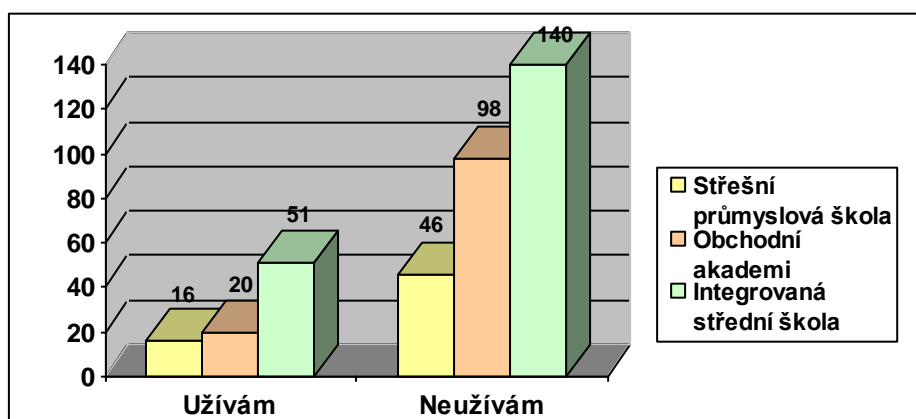
Výzkumná otázka č. 3: Má druh studované školy a ročník vliv na užívání marihuany u studentů středních škol?

Otázka č. 4: Jakou střední školu studujete?

Tabulka č. 15: Vliv studované školy na užívání marihuany

Celkový počet respondentů						
	Střední škola průmyslová		Obchodní akademie		Integrovaná střední škola	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Užívám	16	4%	20	6%	51	14%
Neužívám	46	13%	98	26%	140	37%
Celkem	62	17%	118	32%	191	51%

Graf č. 11: Vliv studované školy na užívání marihuany

8 respondentů neodpovědělo

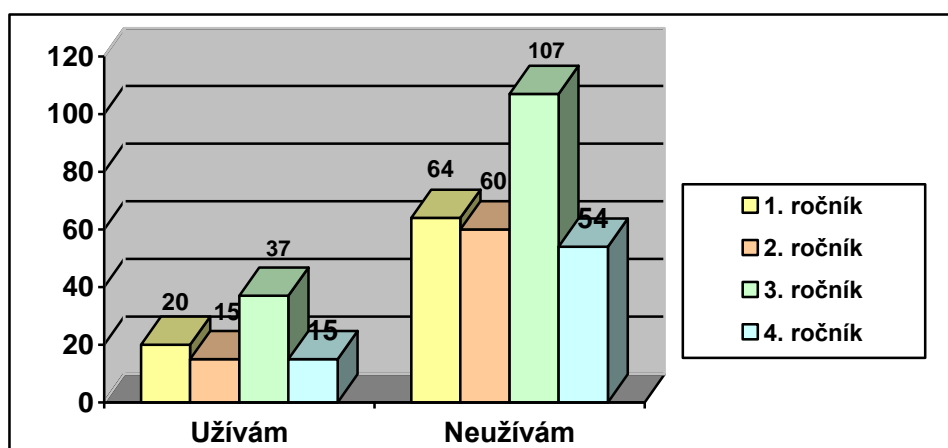
Největší počet užívajících respondentů – 51 (14 %) je z Integrované střední školy, 20 studentů (6 %) je z Obchodní akademie a 16 uživatelů marihuany (4 %) je ze Střední průmyslové školy.

Otázka č. 5: Ve kterém ročníku studujete?

Tabulka č. 16: Vliv ročníku na užívání marihuany

Celkový počet respondentů								
	1.ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Užívám	20	6%	15	4%	37	10%	15	4%
Neužívám	64	17%	60	16%	107	29%	54	14%
Celkem	84	23%	75	20%	144	39%	69	18%

Graf č. 12: Vliv ročníku na užívání marihuany

7 respondentů neodpovědělo na otázku

Otázka č. 5 lze vyhodnotit tak, že nejvíce studentů (144) je z 3. ročníku. Dále jsou to respondenti z 1. ročníku v počtu 84 respondentů, 2. ročník má 75 respondentů a poslední je 4. ročník 69 respondentů. Z grafu lze vyčíst, že nejvíce užívajících respondentů je právě z

3. ročníku 37 respondentů (10 %), dále to je 1. ročník s počtem 20 respondentů (6 %), a se stejným počtem 4. a 2. ročník 15 respondentů (4 %).

Vyhodnocení výzkumné otázky č. 3:

Z dotazníku bylo zjištěno, že studovaná škola a studovaný ročník má vliv na užívání marihuany. Největší počet respondentů užívajících marihuanu je ve třetím ročníku. Studenti ve třetím ročníku jsou v období, kdy často experimentují s drogami, proto výskyt užívání je zde největší. Největší počet respondentů užívajících marihuanu studuje na Integrované střední škole. Důvod, proč užívají marihuanu více studenti z Integrované střední školy, je rozdílná úroveň středních škol.

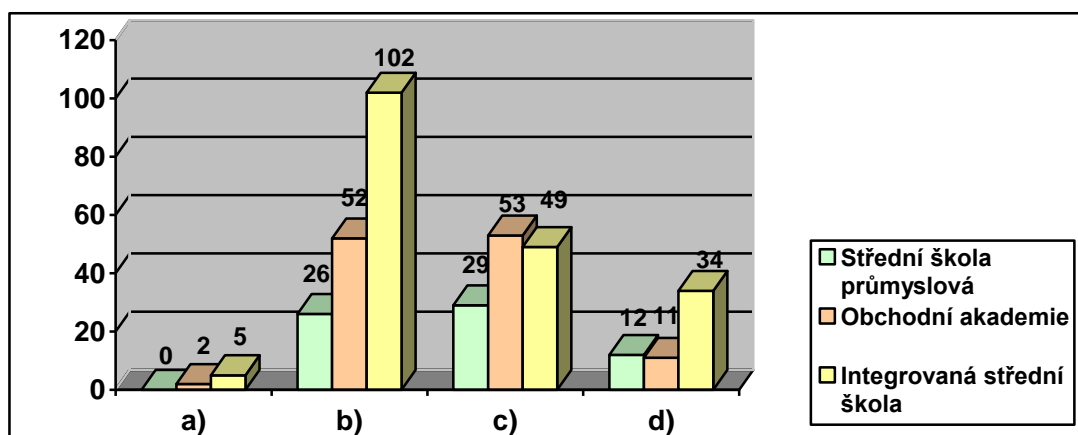
Výzkumná otázka č. 4: Má preventivní přednáška, seminář, beseda apod. vliv na ne/užívání marihuany u studentů středních škol?

Otázka č. 7: Proběhla na aktuálně Vámi studované škole přednáška, seminář, beseda apod., na které jste byli seznámeni s negativními účinky marihuany a jiných drog?

Tabulka č. 17: Prevence na aktuálně studované střední škole

	Celkový počet respondentů					
	Střední škola průmyslová		Obchodní akademie		Integrovaná střední škola	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, máme na tato témata časté/pravidelné přednášky	0	0%	2	0,6%	5	1,3%
Ano, měli jsme takovou akci	26	7%	52	14%	102	27,4%
Ne	29	8%	53	13,6%	49	13,2%
Nepamatuji si	12	3%	11	2,8%	34	9,1%
Celkem	67	18%	118	31%	190	51%

Graf č. 13: Prevence na aktuálně studované střední škole

4 respondenti neodpověděli na tuto otázku

Nejčastější odpověď byla: Ano, měli jsme takovou akci a to hlavně na Integrované střední škole. Tuto odpověď zakroužkovalo 102 respondentů (27,4 %) Integrované střední školy, 52 respondentů (14 %) na Obchodní akademii a 26 respondentů (7 %) na Sřední průmyslové škole. Z grafu lze vyčíst, že odpověď: Ano, máme na tato témata časté/pravidelné přednášky je nejméně častá. A to v počtu 0 respondentů na Sřední průmyslové škole, 2 respondenti (0,6 %) na Obchodní akademii a 5 respondentů (1,3 %) na Integrované střední škole. Druhá nejčastější odpověď byla: Ne. Tuto odpověď označilo 53 studentů (13,6%) z Obchodní akademie, 49 studentů (13,2 %) z Integrované střední školy a 29 studentů (8 %) ze Sřední průmyslové školy. Odpověď: Nepamatuji si, zodpovědělo 34 studentů (9,1 %) z Integrované střední školy, 12 studentů (3 %) ze Sřední průmyslové školy a 11 studentů (2,8 %) z Obchodní akademie.

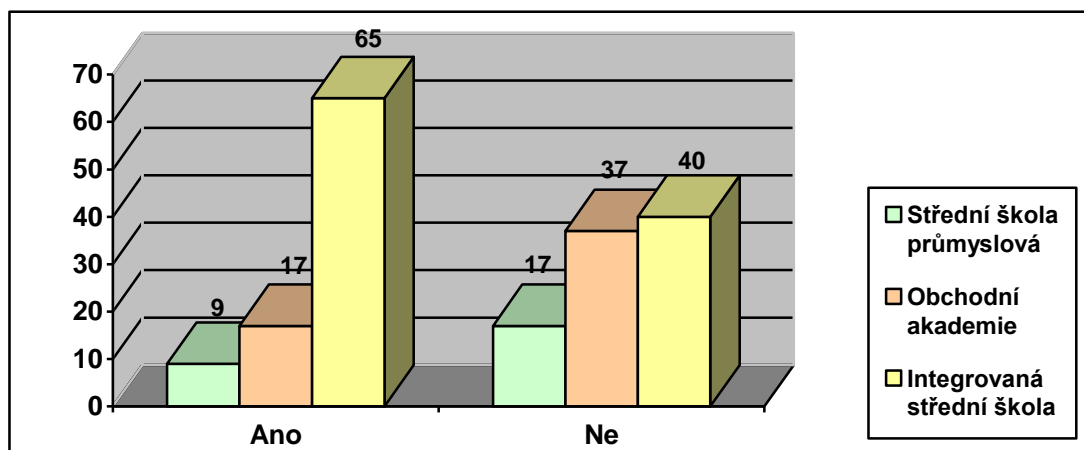
Otázka č. 8: Domníváte se, že tato akce měla dostatečně preventivní účinek, aby Vás vyvarovala užívání marihuany?

Tato otázka se týká předchozí otázky a to pouze jen odpovědi A) a B)

Tabulka č. 18: Dostatečný preventivní účinek

	Celkový počet respondentů					
	Střední škola průmyslová		Obchodní akademie		Integrovaná střední škola	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	9	5%	17	9%	65	35%
Ne	17	9%	37	20%	40	22%
Celkem	26	14%	54	29%	105	57%

Graf č. 14: Dostatečný preventivní účinek

2 respondenti na tuto otázku neodpověděli

Z tabulky lze vyčíst, že největší preventivní účinek těchto akcí byl na Integrované střední škole v počtu 65 studentů (35 %), po ní je Obchodní akademie s počtem 17 studentů (9 %) a jako poslední je Střední průmyslová škola s počtem 9 studentů (5 %).

Otázka č. 9: Co byste na této akci změnili, aby měla vyšší preventivní účinek?**Tato otázka byla otevřená***Tabulka č. 19: Co byste na této akci změnili?*

	Celkový počet respondentů	
	Absolutní četnost	Relativní četnost
Nic	59	46,8%
Nevím	20	15,9%
Více přednášek	2	1,6%
Negativní ukázky	25	19,8%
Skutečné příběhy	16	12,7%
Zpřísnit zákony	1	0,8%
Přednášejícího	1	0,8%
Vzorky zdarma	2	1,6%
Celkem	126	100%

Neodpovědělo 253 respondentů

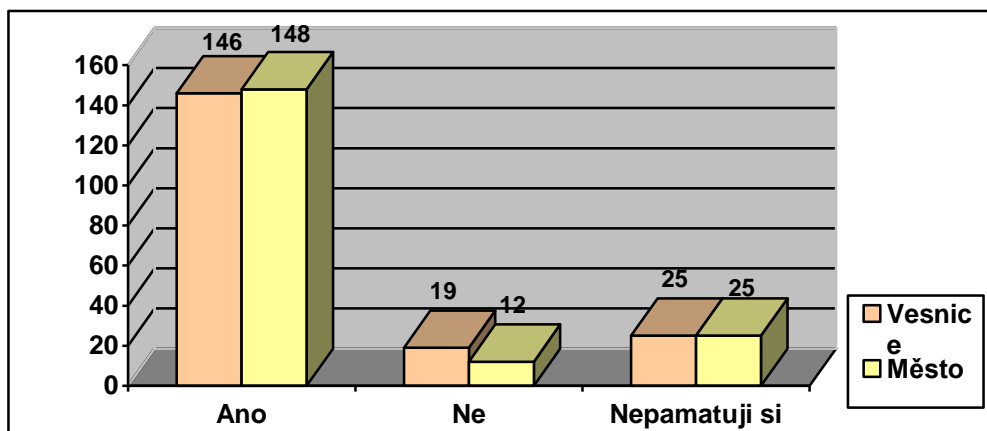
Z tabulky lze vidět, že nejčastější odpověď je, že by na preventivních akcích nic nezměnili: 59 odpovědí (46,8 %). Druhá nejčastější odpověď je: více informací o negativních účinkách marihuany 25 odpovědí (19,8 %). 20 respondentů (15,9 %) odpovědělo, že neví, co by na této akci změnili. 16 studentů (12,7 %) by do preventivních akcí přidalo více skutečných příběhů. Stejný počet respondentů: 1 odpověď (0,8 %) by zpřísnili zákony a změnili přednášejícího. 2 odpovídající (1,6 %) by rozdávali vzorky zdarma.

Otázka č. 10: Měli jste již obdobnou přednášku již na ZŠ?

Tabulka č. 20: Přednáška na ZŠ

Bydliště	Celkový počet respondentů			
	Vesnice		Město	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	146	39%	148	39%
Ne	19	5%	12	3%
Nepamatuji si	25	7%	25	7%
Celkem	190	51%	185	49%

Graf č. 15: Přednáška na ZŠ

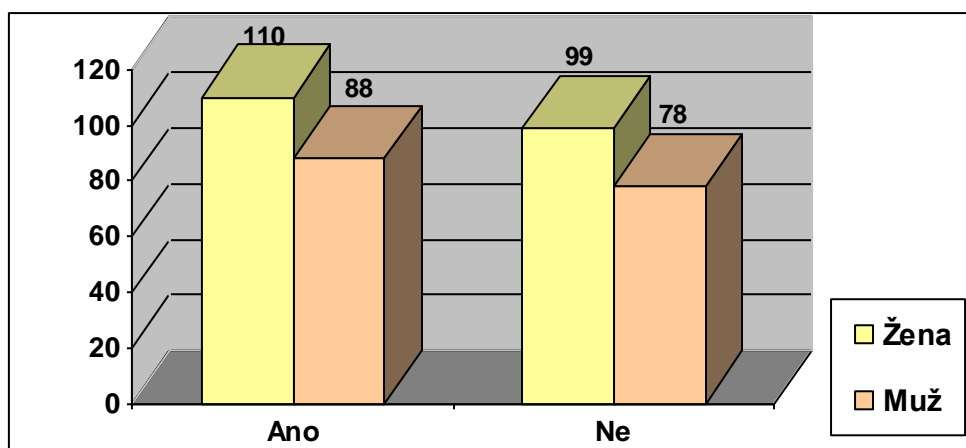

4 respondenti neodpověděli

U této tabulky lze vidět, že rozdíl mezi vesnicí a městem v preventivních přednáškách na ZŠ je minimální. O 2 respondenty má víc město a to 148 (39 %) a vesnice 146 respondentů (39 %). 25 respondentů (7 %) si nepamatuje, jestli preventivní přednášku měli. Tento počet je stejný, jak u studentů bydlících na vesnici, tak i ve městě. Odpověď Ne se vyskytla 12x (3 %) ve městě, na vesnici 19x (5 %).

Otázka č. 11: Užili jste marihuanu i přes znalost jejích negativních účinků?*Tabulka č. 21: Užití marihuany i přes její negativní účinky*

Pohlaví	Celkový počet respondentů			
	Žena		Muž	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	110	29 %	88	23%
Ne	99	27%	78	21%
Celkem	209	56%	166	44%

Graf č. 16: Užití marihuany i přes její negativní účinky

Na tuto otázku neodpověděli 4 studenti

Z tabulky a grafu lze vyčíst, že i přes znalost negativních účinků marihuany užili nejvíce tuto látku ženy (110, tj. 29 %), zatímco mužů bylo 88, tj. 23 %. Za to 99 žen (27 %) látku přes její negativní účinky neužilo a 78 mužů (21 %).

Otázka č. 12: Co bylo impulsem pro užití marihuany i přes Vaši znalost jejích negativních účinků? Prosím, uveďte důvod.

Tato otázka je otevřená.

Tabulka č. 22: Impuls pro užití marihuany

Pohlaví	Celkový počet respondentů			
	Žena		Muž	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Opilost, alkohol	6	4%	3	2%
Vyzkoušet si to	40	25%	25	16%
Kamarádi, společnost	10	6%	9	5%
Zvědavost	19	11%	9	5%
Nuda	3	2%	3	2%
Pozitivní účinky	6	4%	8	5%
Částečná léčivost	0	0%	1	1%
Problémy v rodině	0	0%	3	2%
Stres, nářev	1	1%	1	1%
Nevím, nepamatuji si	4	3%	7	4%
Zábava, párty	2	1%	0	0%
Celkem	91	57%	69	43%

Na tuto otázku neopovědělo celkem 123 žen a 96 mužů.

Z tabulky lze vyčíst, že nejčastější odpověď na otázku č. 12 je: Vyzkoušet si to. Žen bylo 40 (25 %) a mužů bylo 25 (16 %). Jako druhá nejčastější odpověď byla: Zvědavost 19 žen (11 %) a 9 mužů (5 %).

Výzkumná otázka č. 4:

Dotazník ukázal, že preventivní přednášky byly na základních a středních školách v minulosti provedeny. Po sečtení odpovědí je v otázce č. 8 ano (91x) a ne (94x). Bylo zjištěno, že preventivní přednáška nemá dostatečný preventivní účinek, i když rozdíl je minimální. Největší preventivní účinek byl podle grafu prokázán na Integrované střední škole. I přes nedostatečný preventivní účinek by studenti na těchto akcích nic neměnili. Pro studenty by byla přínosem podrobnější diskuze o negativních účinkách. Autorka se domnívá, že užití marihuany i přes negativní účinky závisí na prováděných preventivních přednáškách na základních a středních školách.

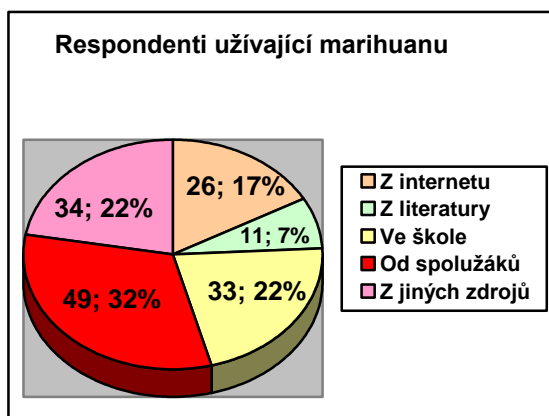
Otázka č. 6: Kde jste se poprvé dozvěděl/a o marihuaně a možnostech jejího užívání (můžete označit i více odpovědí)?

Tabulka č. 23: Kde jste se poprvé dozvěděl/a o marihuaně?

	Celkový počet respondentů	
	Absolutní četnost	Relativní četnost
Z internetu	128	21,7%
Z literatury, periodik (noviny a časopisy)	36	6,1%
Ve škole z výuky a preventivních přednášek	131	22,2%
Od spolužáků	224	38%
Z jiných zdrojů	71	12%
Celkem	590	100%

V této otázce mohli studenti označit více odpovědí

Graf č. 17: Kde jste se poprvé dozvěděl/a o marihuaně?

1 respondent na tuto otázku neodpověděl

Z tabulky vyplývá, že respondenti se poprvé o marihuaně dozvěděli od spolužáků a to v počtu 224 (38 %), dále to byly informace z internetu 128 (21,7 %), ve škole 131 (22,2 %), z jiných zdrojů 71 (12 %) studentů. (u této odpovědi měli studenti napsat, z jakého jiného zdroje). Nejčastější odpověď byla: od kamarádů. Nejnižší počet je z literatury 36 (6,1 %).

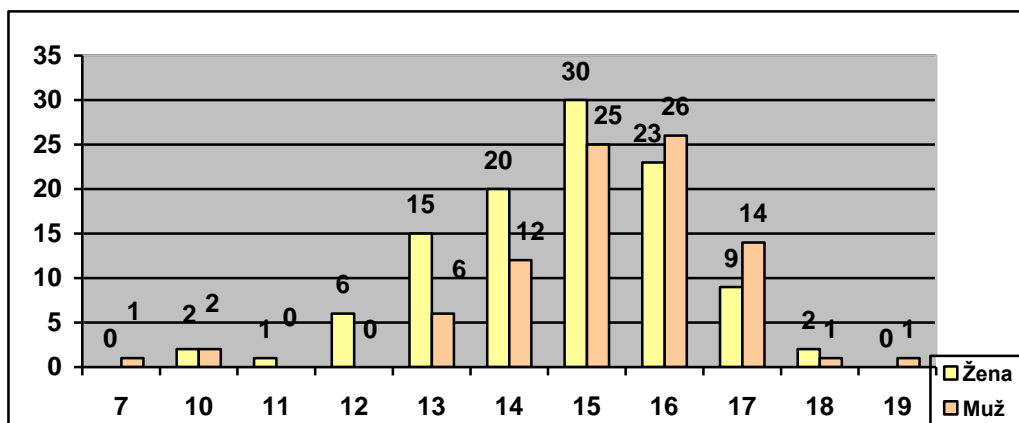
Z grafu se dozvídáme, že respondenti užívající marihuanu se o ní poprvé nejčastěji dozvídají: od spolužáků 49 (32 %), dále potom: z jiných zdrojů 34 (22 %), téměř stejný počet měla odpověď: ze školy 33 (22 %), z internetu odpovědělo 26 (17 %) dotázaných, a nejmenší počet odpovědí bylo: z literatury 11 (7 %). Počet u této odpovědi mě překvapil, protože jsem nečekala, že by ji někdo zvolil.

Otázka č. 13: Kolik Vám bylo let při prvním užití marihuany?

Tabulka č. 24: Věk při prvním užití marihuany

Pohlaví	Celkový počet respondentů			
	Žena		Muž	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
7	0	0%	1	1%
10	2	1%	2	1%
11	1	1%	0	0%
12	6	3%	0	0%
13	15	7%	6	3%
14	20	10%	12	6%
15	30	15%	25	12%
16	23	12%	26	13%
17	9	5%	14	7%
18	2	1%	1	1%
19	0	0%	1	1%
Celkem	108	55%	88	45%

Graf č. 18: Věk při prvním užití marihuany

182 respondentů neodpovědělo, jelikož na předchozí otázku odpovědělo Ne.

1 respondent odpověděl nevím.

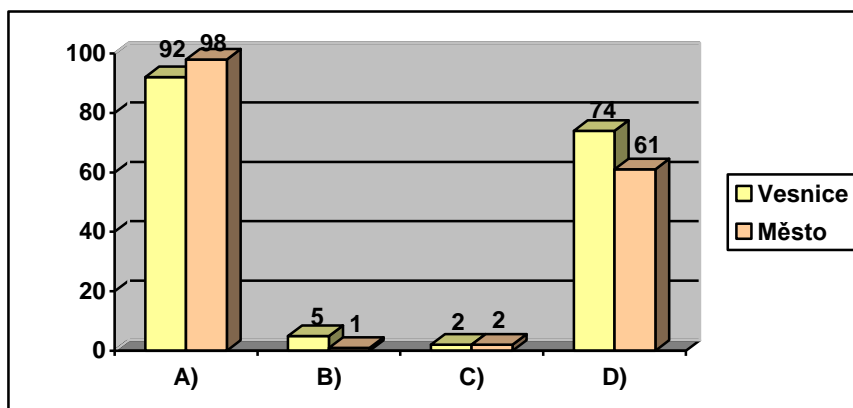
Z tabulky a z grafu lze vyvodit to, že při prvním užití marihuany bylo 30-ti ženám 15 let a 26-ti mužům 16 let. Další nejčastější věk u 23 žen je 16 let a u 25 mužů 15 let. Třetím nejčastějším věkem je u 20 žen 14 let, u 14 mužů 17 let. V tabulce lze vidět, že nejnižší věk je 7 let, tento nízký věk uvedl pouze jeden respondent.

Otázka č. 14: Odkud jste marihuanu získal/a?

Tabulka č. 25: Odkud jste marihuanu získal/a?

	Celkový počet respondentů			
	Vesnice		Město	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Od přátel / známých	92	27%	98	29%
Od neznámých lidí	5	2%	1	0%
Jinak	2	1%	2	1%
Neužívám	74	22%	61	18%
Celkem	173	52%	162	48%

Graf č. 19: Odkud jste marihuanu získal/a?

44 respondentů na tuto otázku neodpovědělo

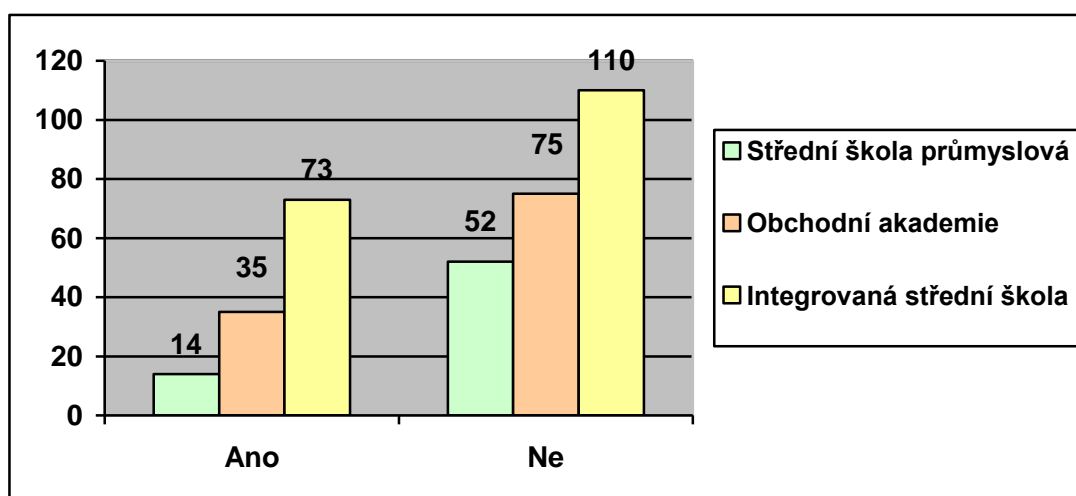
Jak lze vidět z grafu opět tyto hodnoty jsou velice vyrovnané v odpovědi: Od přátel/známých, a to na vesnici 92 (27 %) a ve městě 98 (29 %). 74 respondentů z vesnice a 61 respondentů z města neužívá marihuanu. 5 (2 %) studentů z vesnice získali marihuanu od neznámých lidí a pouhý 1 (0 %) student je z města. Stejná hodnota je o odpovědi: Jinak 2 (1 %).

Otázka č. 16: Víte na koho se obrátit v případě, že byste Vy nebo Váš blízký/kamarád potřebovali problém s užíváním marihuany řešit?

Tabulka č. 26: Pomoc řešit problém s užíváním marihuany

	Celkový počet respondentů					
	Střední škola průmyslová		Obchodní akademie		Integrovaná střední škola	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	14	4%	35	10%	73	20%
Ne	52	14%	75	21%	110	31%
Celkem	66	18%	110	31%	183	51%

Graf č. 20: Pomoc řešit problém s užíváním marihuany

Nejvíce respondentů, kteří vědí, na koho by se obrátili, jsou z Integrované střední školy 73 (40 %). Další studenti, kteří by věděli, na koho se v případě problému obrátit, jsou z Obchodní akademie 35 (31,8 %). Ze Střední školy průmyslové to je 14 (21,2 %).

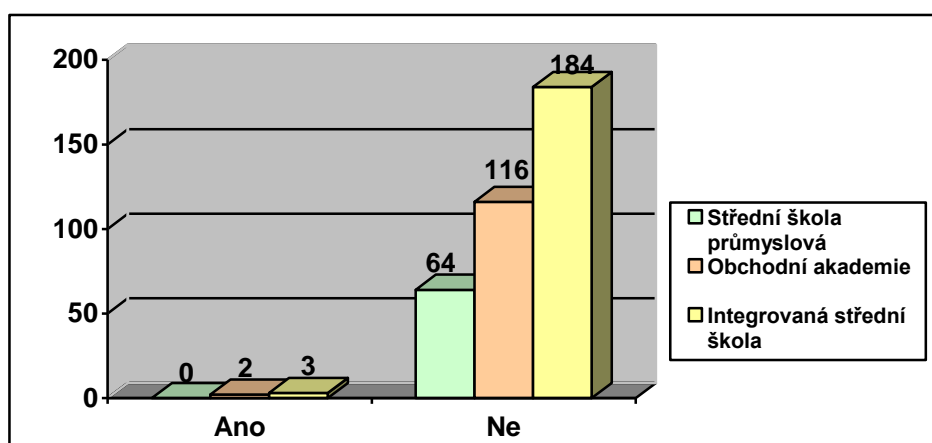
Nejvíce respondentů, kteří neví, na koho by se obrátili, jsou z Integrované střední školy s počtem 110 (60 %). Z Obchodní akademie to je 75 studentů (68,2 %), kteří neví na koho se obrátit. A jako poslední jsou studenti ze Střední průmyslové školy 52 (78,8 %).

Otázka č. 17: Vyhledal jste již takovou pomoc v minulosti?

Tabulka č. 27: Vyhledání pomoci v minulosti

	Celkový počet respondentů					
	Střední škola průmyslová		Obchodní akademie		Integrovaná střední škola	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	0	0 %	2	1,7%	3	1,6%
Ne	64	100%	116	98,3%	184	98,4%
Celkem	64	100%	118	100%	187	100%

Graf č. 21: Vyhledání pomoci v minulosti

20 respondentů na tuto otázku neodpovědělo

Na otázku č. 17 odpovědělo ze Střední školy průmyslové 64 (100 %), že nikdy nevyhledal takovou pomoc v minulosti. Z Obchodní akademie to je 116 (98,3 %), kteří odpověděli Ne a 2 (1,7 %), že takovou pomoc v minulosti vyhledali. U Integrované střední školy

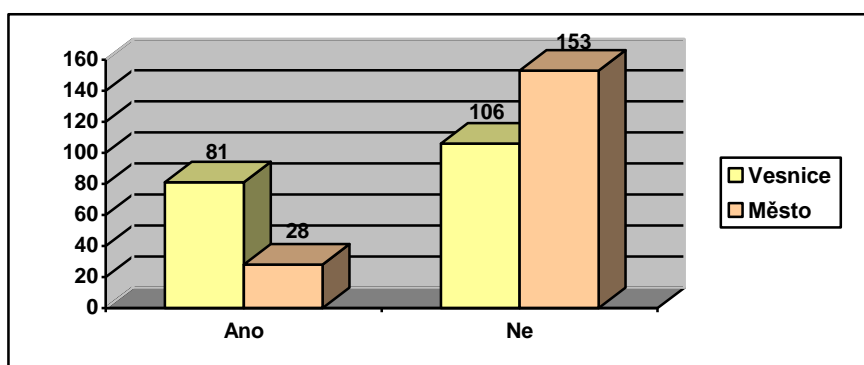
to jsou 3 (1,6 %) respondenti, kteří v minulosti vyhledali pomoc a 184 (98,4 %), kteří tuto pomoc nepotřebovali. Můj názor je, že jsem tyto výsledky očekávala a jsou velice uspokojivé.

Otázka č. 19: Znáte ve Vašem okolí nějakou organizaci, která se prevencí užívání marihuany (obecně drog) a prací s klienty se závislostí zabývá?

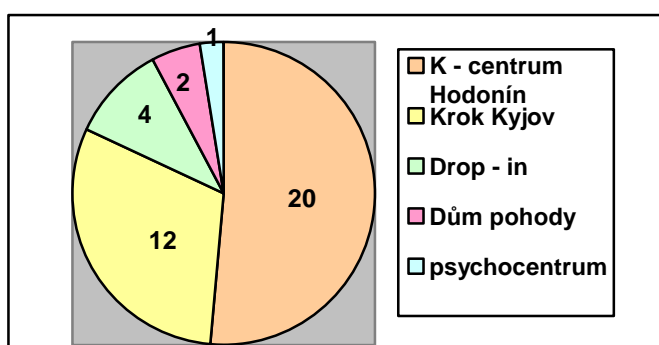
Tabulka č. 28: Organizace zabývající se závislostí na marihuaně

Celkový počet respondentů				
	Vesnice		Město	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	81	53,2%	28	60,5%
Ne	106	42,8%	153	37,7%
Celkem	187	100%	181	100%

Graf č.22: Organizace zabývající se závislostí na marihuaně

Graf č. 23: Konkrétní organizace

10 respondentů neodpovědělo

Z tabulky lze vyčíst, že nejvíce respondentů, kteří neznají nějakou organizaci, jsou z města 153 (37,7 %). Z vesnice jich je 106 (42,8 %) studentů. Oproti tomu respondentů, kteří znají nějakou organizaci je poměrně málo a to 81 (53,2 %) z vesnice a z města 28 (60,5 %). Tyto výsledky jsou velice znepokojující. Myslím, že by studenti měli znát víc organizací v jejich okolí.

Z grafu se potom dozvídáme, že nejčastější organizace, kterou studenti znají je K – centrum Hodonín, tuto organizaci znají 20 respondentů. Dále to je organizace působící v Kyjově a to je Krok. Tuto organizaci v dotazníku uvedlo 12 studentů. Organizaci Drop – in znají jenom 4 studenti. 2 respondenti uvedli Dům pohody a 1 respondent uvedl psychocentrum.

ZÁVĚR

Marihuana je stále rozšířenějším tématem dnešní doby. Stále více osob užívá marihuanu. Práce je průzkumně výzkumná a zabývá se problémem užívání marihuany na středních školách ve městě Hodonín. Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. V teoretické části byly shromážděny základní informace, které se týkají marihuany jako drogy. Teoretická část je rozdělena na tři velké kapitoly. První část se zabývá celkovým pohledem na marihuanu – historie, lékařské využití, druhy marihuany, její složení, účinky a pěstování. Druhá kapitola nese název Závislost a prevence. Třetí kapitola se zabývá dětmi, dospívajícími a jejich vztahem k drogám.

Výzkum přinesl několik poznatků, týkajících se marihuany na středních školách ve městě Hodoníně. Cílem výzkumu je zjistit, jaký je v současné době výskyt užívání marihuany u studentů středních škol ve městě Hodonín. Pro dotazníkové šetření byl zvolen kvantitativní výzkum. Výsledky v dotazníku jsou zpracovány popisnou metodou výzkumu a vyhodnocovány. Kvantitativní výzkum je zaměřený na větší soubor dat a respondentů než kvalitativní výzkum.

Pro výzkum byl zvolen dotazník, který se skládá z 19 otázek, z toho 4 otázky jsou otevřené, 6 otázek polootevřených a 9 otázek uzavřených. Dotazník je anonymní. Autorka dotazníky osobně přinesla do tří středních škol do rukou zástupců ředitele. Rozdáno bylo 480 kusů dotazníků, z toho se vrátilo 379 kusů. V současné době užívá marihuanu 87 respondentů. Hlavní výzkumná otázka měla zjistit, jaký je výskyt užívání marihuany. Z výzkumu vyplynulo, že výskyt užívání marihuany není vysoký. Počet neužívajících studentů je 281 (76 %). Převažují ženy 156 (42 %) nad muži 125 (34 %). Zbývajících 11 respondentů neodpovědělo, zda marihuanu užívají či nikoliv.

V první výzkumné otázce jsme se dozvěděli, že užívání marihuany má velmi malý vliv na pohlaví. Z výzkumu vyplynulo, že marihuanu užívá o 2 % více žen než mužů. Výsledek lze považovat za zkreslený, jelikož ne všichni studenti odpovídali podle pravdy, i přesto je překvapující, jelikož se autorka domnívá, že marihuanu užívají více muži než ženy.

Z druhé výzkumné otázky vyplynulo, že bydliště na užívání marihuany vliv nemá, protože hodnoty jsou vyrovnané. Studenti z vesnice mají k marihuaně stejný přístup jako studenti z města, jelikož navštěvují střední školy ve městě.

Ve třetí výzkumné otázce bylo zjištěno, že studovaná škola a studovaný ročník má vliv na užívání marihuany. Největší počet respondentů (37) užívajících marihuanu je ve třetím ročníku.

Výzkumná otázka č. 4 ukázala, že preventivní přednášky byly na základních a středních školách v minulosti provedeny. Po sečtení odpovědí je v otázce č. 8 ano (91x) a ne (94x). Bylo zjištěno, že preventivní přednáška nemá dostatečný preventivní účinek, i když rozdíl je minimální. Autorčino doporučení je zvýšení kvality a kvantity preventivních přednášek.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BÉM, Pavel, 2003. *Složky systému péče v ČR*. In: KALINA, Kamil a kol., 2003. *Drogy a drogové závislosti 2: mezioborový přístup*. Vyd. 1. Praha: Úřad vlády České republiky. s. 343. ISBN 80-86734-05-6.

BROŽA, Jiří, 2003. *Děti a mladiství*. In: KALINA, Kamil a kol., 2003. *Drogy a drogové závislosti 2: mezioborový přístup*. Vyd. 1. Praha: Úřad vlády České republiky. s. 343. ISBN 80-86734-05-06

DOLEŽAL, X. Jiří, 1998. *Jak se berou drogy*. Vyd. 1. Praha: Formát. s. 174.

ISBN 80-86155-11-0.

DUPAL, Libor, 2010. *Knih o marihuaně*. Nakladatelství MAŤA. s. 173.

ISBN 80-7287-082-3.

GOODYER, Paula, 2001. *Drogy + teenager*. Praha: Nakladatelství Slovanský dům. s. 162. ISBN 80-86421-44-9.

HAJNÝ, Martin, 2003. *Vývojové aspekty vzniku a rozvoje závislosti*. In: KALINA, Kamil, 2003. *Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup*. Vyd. 1. Praha: Úřad vlády České republiky. s. 319. ISBN 80-86734-05-6.

KALINA, Kamil a kol., 2003. *Drogy a drogové závislosti 1: mezioborový přístup*. Vyd. 1. Praha: Úřad vlády České republiky. s. 319. ISBN 80-86734-05-6.

Kolektiv autorů sdružení SANANIM, 2007. *Drogy: otázky a odpovědi*. Vyd.1. Praha: Portál. s. 198. ISBN 978-80-7367-223-2.

MACEK, Petr, 2003. *Adolescence*. Vyd. 2. Praha: Portál. s. 144. ISBN 80-7178-747-7

MIOVSKÝ, Michal a kol., 2008. *Konopí a konopné drogy: adiktologické kompendium*. Vyd. 1. Praha: GRADA Publishing. s.533. ISBN 978-80-247-0865-2.

NEŠPOR, Karel, 2001. *Vaše děti a návykové látky*. Vyd. 1. Praha: Portál. s.157.

ISBN 80-7178-515-6.

NEŠPOR, Karel, 2011. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. Vyd. 4. Praha: Portál. s. 173. ISBN 978-80-7367-908-8

PhDr. URBAN, Eduard, 1973. *Toxikománie*. Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n. p. PRAHA. s. 196.

PRESL, Jiří, 1994. *Drogová závislost. Může být ohroženo i Vaše dítě?*. Praha: MAXDORF. s. 85. ISBN 80-85800-18-7.

SHAPIRO, Harry, 2005. *Obrazový průvodce drogy*. Svojtka & Co.. s. 360. ISBN 80-7352-295-0.

SKÁČELOVÁ, Lenka, 2003. Vrstevnické skupiny, peer programy. In: KALINA, Kamil a kol., 2003. *Drogy a drogové závislosti 2: mezioborový přístup*. Vyd. 1. Praha: Úřad vlády České republiky. s. 343. ISBN 80-86734-05-6.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2005. *Vývojová psychologie 1.: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum. s. 467. ISBN 978-80-246-0956-0.

VALÍČEK, Pavel a kol., 2000. *Rostlinné omamné drogy*. Vyd. 1. Benešov: Start. s. 191. ISBN 80-86231-09-7.

Co je to marihuana. [online]. Řekni ne drogám – řekni ano životu [cit. 2013-04-06]. Dostupné z < <http://www.marihuana.cz/kap-co-je-marihuana.html> >

Marihuana a její pozadí. [online]. Řekni ne drogám – řekni ano životu [cit. 2013-04-28]. Dostupné z <<http://www.drogy.cz/marihuana/kap-marihuana-a-jeji-pozadi.html>>

Trendy v užívání látek mezi mládeží v letech 1995 až 1999. [online]. [cit. 2013-03-15]. Dostupné z <http://www.drogy-info.cz/index.php/o_nas/klicove_indikatory/populacni_pruzkumy/evropska_skolni_studie_o_alkoholu_a_jinych_drogach>

Studie ESPAD 2003 - výsledky české části. [online]. [cit. 2013-03-15]. Dostupné z <http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/studie_espad_2003_vysledky_ceske_casti>

Hulit v mládí se nevyplatí, díky marihuaně budete hloupější. [online]. [cit. 2013-04-01]. Dostupné z <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/193642-hulit-v-mladi-se-nevyplati-diky-marihuane-budete-hloupejsi/>>

Podle zprávy EU jsou Češi "šampiony" v užívání konopí. [online]. [cit. 2013-03-28].

Dostupné z <http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/podle-zpravy-eu-jsou-cesi-sampiony-v-uzivani-konopi_252330.html>

Léčivá bylina historie. [online]. [cit. 2013-03-27]. Dostupné z

<<http://www.legalizace.cz/konopi/vyuziti/lecive/konopi-jako-leciva-bylina-z-historickeho-hlediska/>>

Využití. Příběh konopné rostliny. [online]. [cit. 2013-03-27]. Dostupné z

<<http://www.legalizace.cz/konopi/vyuziti/>>

Pěstování marihuany. [online]. [cit. 2013-03-27]. Dostupné z

<<http://www.vitalia.cz/specialy/marihuana/pestovani-marihuany/>>

Konopné drogy – historie. [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z

<<http://www.drogovaporadna.cz/konopne-drogy-uvod/konopne-drogy-historie.html>>

Vše o klubu POHODA. [online]. [cit. 2013-04-16]. Dostupné z <<http://www.klub-pohoda.cz/index.php/klub>>

Kontaktní centrum pro drogové závislosti. [online]. [cit. 2013-04-16]. Dostupné z

<<http://www.hodonin.charita.cz/charitni-sluzby/kontaktni-centrum-pro-drogove-zavislosti-hodonin/>>

O nás. [online]. [cit. 2013-04-16]. Dostupné z

<<http://www.oskrok.cz/index.php?id=1&iq=1>>

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Výskyt užívání za celý život	18
Tabulka č. 2: Výskyt opakovaného užívání za celý život (častěji než 5x).....	18
Tabulka č. 3: Vybrané ukazatele návykového chování (třídění podle pohlaví).....	18
Tabulka č. 4: Výskyt užívání drog podle typu navštěvované školy.....	19
Tabulka č. 5: Celkový počet respondentů.....	28
Tabulka č. 6: Pohlaví respondentů.....	29
Tabulka č. 7: Věk respondentů.....	30
Tabulka č. 8: Bydliště respondentů.....	31
Tabulka č. 9: Studovaná střední škola	32
Tabulka č. 10: Studovaný ročník.....	32
Tabulka č. 11: Užívání marihuany v současné době.....	33
Tabulka č. 12: Vliv pohlaví na užívání marihuany.....	35
Tabulka č. 13: Vliv věku na užívání marihuany.....	36
Tabulka č. 14: Vliv bydliště na užívání marihuany.....	37
Tabulka č. 15: Vliv studované školy na užívání marihuany.....	38
Tabulka č. 16: Vliv ročníku na užívání marihuany.....	39
Tabulka č. 17: Prevence na aktuálně studované střední škole	40
Tabulka č. 18: Dostatečný preventivní účinek.....	42
Tabulka č. 19: Co byste na této akci změnili?	43
Tabulka č. 20: Přednáška na ZŠ.....	44
Tabulka č. 21: Užítí marihuany i přes její negativní účinky?	45
Tabulka č. 22: Impuls pro užítí marihuany.....	46
Tabulka č. 23: Kde jste se poprvé dozvěděl/a o marihuaně?.....	47
Tabulka č. 24: Věk při prvním užítí marihuany	49

Tabulka č. 25: Odkud jste marihuanu získal/a?.....	50
Tabulka č. 26: Pomoc řešit problém s užíváním marihuany.....	51
Tabulka č. 27: Vyhledání pomoci v minulosti.....	52
Tabulka č. 28: Organizace zabývající se závislostí na marihuaně.....	53

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Celkový počet respondentů.....	28
Graf č. 2: Pohlaví respondentů.....	29
Graf č. 3: Věk respondentů.....	30
Graf č. 4: Bydliště respondentů.....	31
Graf č. 5: Studovaná střední škola.....	32
Graf č. 6: Studovaný ročník.....	33
Graf č. 7: Užívání marihuany v současné době.....	34
Graf č. 8: Vliv pohlaví na užívání marihuany.....	35
Graf č. 9: Vliv věku na užívání marihuany.....	36
Graf č. 10: Vliv bydliště na užívání marihuany.....	37
Graf č. 11: Vliv studované školy na užívání marihuany.....	38
Graf č. 12: Vliv ročníku na užívání marihuany	39
Graf č. 13: Prevence na aktuálně studované střední škole	41
Graf č. 14: Dostatečný preventivní účinek.....	42
Graf č. 15: Přednáška na ZŠ	44
Graf č. 16: Užítí marihuany i přes její negativní účinky.....	45
Graf č. 17: Kde jste se poprvé dozvěděl/a o marihuaně?.....	48
Graf č. 18: Věk při prvním užítí marihuany.....	49
Graf č. 19: Odkud jste marihuanu získal/a?.....	50
Graf č. 20: Pomoc řešit problém s užíváním marihuany	51
Graf č. 21: Vyhledání pomoci v minulosti.....	52
Graf č. 22: Organizace zabývající se závislostí na marihuaně	53
Graf č. 23: Konkrétní organizace.....	53

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Marihuana.....	11
Obrázek č. 2: Usušená forma marihuany.....	11

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č.1: Dotazník

PŘÍLOHA 1: DOTAZNÍK

Dobrý den,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění dotazníku. Jsem studentkou Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a tento dotazník se zabývá výskytmi a prevencí užívání marihuany. Výsledky z dotazníku budou použity pouze pro účel mé bakalářské práce. Dotazník je anonymní. Cílem tohoto dotazníku je zjistit Váš názor k dané problematice.

Děkuji za Vaš čas a spolupráci

Ivona Hěpalová

PŘÍLOHA Č.1 : DOTAZNÍK

1. **Jakého jste pohlaví?**
 - a. muž
 - b. žena

2. **Kolik je Vám let?**
 - a. Uveďte věk

3. **Bydlíte?**
 - a. ve městě
 - b. na vesnici

4. **Jakou střední školu studujete?**
 - a. Střední škola průmyslovou a uměleckou
 - b. Obchodní akademii
 - c. Integrovanou střední školu

5. **Ve kterém ročníku studujete?**
 - a. v 1. ročníku
 - b. ve 2. ročníku
 - c. ve 3. ročníku
 - d. ve 4. ročníku

6. **Kde jste se poprvé dozvěděla o marihuane a možnostech jejího užívání (můžete označit i více odpovědí)?**
 1. z internetu
 2. z literatury, periodik (noviny a časopisy)
 3. ve škole z výuky a preventivních přednášek
 4. od spřátelilých
 5. z jiných zdrojů, uveďte jakých

7. **Proběhla na aktuálně Vaší studované škole přednáška, seminář, beseda a pod., na které jste byli seznámeni s negativními účinky marihuany a jiných drog? (Pokud jste odpověděli NE, pokračujte otázkou č.10)**
 - a. ano, máme na toto téma časté/pravidelné přednášky
 - b. ano, měli jsme takovou akci
 - c. ne
 - d. nepamatuji si.

8. **Domníváte se, že tato akce měla dostatečné preventivní účinek, aby Vás vyvarovala užívání marihuany?**
 - a. ano
 - b. ne

9. Co byste na této akci změnili, aby měla vyšší preventivní účinek?

.....

10. Měli jste obdobnou přednášku již na ZŠ?

- a. ano
- b. ne
- c. nepamatuji si

11. Užili jste marihuanu i přes znalost jejích negativních účinků?

- a. ano
- b. ne

12. Co bylo impulsem pro užití marihuany i přes Vaši znalost jejích negativních účinků? Prosim, uveďte důvod:

.....

13. Kolik Vám bylo let při prvním užití marihuany?

.....

14. odkud jste marihuanu získal/a?

- a) od přátel / známých
- b) od neznámých lidí
- c) jinak, uveďte jak
- d) neužívám marihuanu

15. Užíváte v současné době marihuanu?

- a) ano, více než jednou týdně
- b) ano, jednou týdně
- c) ano, jednou, dvakrát za měsíc
- d) při ežitostu po delším období
- e) neužívám marihuanu

16. Víte na koho se obrátit v případě, že byste Vy nebo Vás blízký/kamarád potřebovali problém s užíváním marihuany řešit?

- a. ano, uveďte na koho
- b. ne

17. Vyhledal jste již laickou pomoc v minulosti?

- a. ano, obrátil jsem se na
- b. ne

18. Pokud jste odpověděl na otázku 17. ano, byla pro Vás tato pomoc byla přínosná?

- a. Ano, velmi
- b. Ano, částečně
- c. Ne, uveďte důvod, proč nebyla

19. Znáte ve Vašem okolí nějakou organizaci, která se prevencí užívání marihuany (obecně drog) a prací s klienty se závislostí zabývá?

- a. Ano, uveďte její název,
- b. Ne